

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding

1.1 Doelstelling en visie

2. Algemene informatie van BSO Zoblij

2.1 Adres en telefoonnummers

2.2 Openingstijden

3. Pedagogische basisdoelen en pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers

3.1. Emotionele veiligheid

3.1.1 Ongedwongen en vrije sfeer binnen een omgeving met structuur en grenzen

3.1.2 Sensitieve responsiviteit

3.1.3 Respect voor autonomie

3.1.4 Praten en uitleggen

3.1.5 Dagprogramma - structureren

3.1.6 Vaste gezichten en wennen

3.2. Persoonlijke competentie ontwikkelingsstimulering

3.2.1 Motorische vaardigheden

3.2.2 Creatieve vaardigheden

3.2.3 Cognitieve vaardigheden

3.2.4 Taalvaardigheden

3.2.5. Seksuele ontwikkeling

3.2.6 Activiteiten en ontwikkelingsstimulering

3.3 Sociale competentie

3.3.1 Begeleiding van interacties van kinderen

3.4 Normen en waarden

3.4.1 Groepsregels

3.4.2 Feesten

4. Basisgroep

4.1 Groepsindeling basisgroep en groepsruimte

4.2 Combinatiegroep

4.3 Verlaten van de basisgroep

4.4 Intakegesprek voor afname

4.5 Wennen op de BSO

4.6 Afname extra dagdelen en ruilen

4.7 Achterwachtregeling

4.8 Afwijking leidster-kindratio

4.9 Mentorschap

4.10 Volgen van ontwikkeling

4.10 Andere ontwikkeling – opvallend gedrag

5. Eten en drinken

5.1 Bijzondere voeding

6. Ouderbeleid

6.1 Oudercontact

6.2 Brengen en halen van en naar school

6.3 Nieuwsbrief

6.4 Foto's

7. Personeel

7.1 Inzet pedagogisch medewerkers en VOG

7.2 Stagiaires en vrijwilligers

7.3 Leidinggevende

7.4 Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach

8. Oudercommissie

9. Klachten procedure

9.1 Intern klachtenregeling

9.2 Externe klachtenbehandeling

10. Reflectie pedagogisch beleid

Bijlage: protocol stagebeleid Kindercentrum Zoblij

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN, KINDERCENTRUM ZOBLIJ BSO

1. Inleiding

Kindercentrum Zoblij biedt opvang in de leeftijd van 0-12 jaar. Ons streven is kwalitatief goede kinderopvang te bieden in een veilige, vertrouwde en huiselijke omgeving.

Het pedagogisch beleidsplan geeft een zo concrete mogelijke beschrijving van de manier waarop in onze BSO vorm wordt gegeven aan het pedagogisch beleid. Het beleidsplan geldt als leidraad voor het dagelijks handelen van de pedagogisch medewerkers.

Dit pedagogisch beleidsplan geeft de ouders/verzorgers een beeld van de opvang, die de kinderen wordt geboden, de wijze waarop de opvang is geregeld en de activiteiten die gedaan worden met hun kinderen.

1.1 Doelstelling en Visie

Kindercentrum Zoblij streeft ernaar om altijd verantwoorde opvang te bieden. Het kind staat bij ons centraal. Wat belangrijk in de buitenschoolse opvang is dat de kinderen zich veilig en geborgen voelen. Dat ieder kind kan zijn zoals hij is. Ruimte geven voor aan de kinderen voor eigen initiatieven, ideeën en wensen. Zo kan een kind zich goed ontwikkelen. Er is ruimte om alleen te spelen maar ook om samen te spelen. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen wijze en wij proberen daar in te helpen zowel op creatief, sociaal/emotioneel, en taalvaardig gebied.

De groepsruimte is gezellig ingericht met verschillende speelplekken waar een kind kan ontdekken en zich kan ontwikkelen. Zo is er buiten is een grote ruimte waar ze heerlijk kunnen ontdekken met de moestuin en kas.

BSO Zoblij is een verantwoorde en plezierige aanvulling op de opvoeding van thuis.

Dit wordt bereikt door;

- Het contact met andere kinderen.
- Het activiteiten aanbod.
- De ruimte van de BSO; veiling, gezellig en uitdagend.
- Het contact met de pedagogisch medewerkers.

Kindercentrum Zoblij heeft zich als doel gesteld om kwalitatief goede en verantwoorde kinderopvang aan te bieden. Een kinderopvang, waarin naast ontluikende geletterdheid en gecijferdheid, bewegen, dans, muziek en tuinieren een grote rol speelt. Kleinschalig, maar veel ruimte en uitdaging dat is waar Kindercentrum Zoblij voor staat. Een van onze belangrijkste uitgangspunten is dan ook dat kinderen en ouders zich snel hier thuis voelen. Wij heten u dan ook van harte welkom op onze locatie.

2 Algemene informatie van BSO Zoblij

De ruimte moet veiligheid en rust garanderen, het moet gezellig, vertrouwd en uitnodigend zijn. De ruimte heeft als doel de zelfstandigheid van de kinderen te vergroten, bewegingsvrijheid en uitdaging bieden, maar ook de mogelijkheid om zich terug te trekken.

Hoe doen we dit:

- Zorgdragen voor een sfeervolle, kindvriendelijke inrichting en aankleding.
- De inventaris afstemmen op de behoeftes van kinderen van 4-12 jaar.
- De ruimtes schoon en overzichtelijk houden, en goede overzicht kunnen houden op de kinderen voor de pedagogisch medewerkers, zonder dat ze zich gecontroleerd voelen.
- Binnen de verschillende ruimtes verschillende hoeken te creëren.

2.1 Adres en telefoonnummers

BSO Zoblij
Dorpsstraat 34
9462 PM Gasselte
06-15136472 of 0599-724815

E-mail: info@zoblij.nu

Website: www.zoblij.nu

2.2 Openingstijden

Schoolweken: 7.00 - 8.30 uur
 11.45 - 13.15 uur
 15.00 - 18.30 uur

De kinderen die 's morgens voor school al bij ons komen, kunnen gezellig bij ons ontbijten. Er is brood bij Zoblij, hoeft niet van huis mee genomen te worden. Dit geldt ook voor de vroege opvang in de vakanties.

Schoolvakanties: 7.00 - 18.30 uur
Andere tijden kunnen altijd in overleg.

3 Pedagogische basisdoelen en pedagogisch handelen van de Pedagogisch medewerkers

De wet kinderopvang beschrijft wat de overheid verstaat onder kwaliteit in de kinderopvang; verantwoorde kinderopvang is kinderopvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving. Vanuit de opvoedingstheorie van Riksen-Walraven zijn daarbij 4 opvoedingsdoelen geformuleerd:

- Het bieden van emotionele veiligheid;
- Ontwikkelen van persoonlijke competentie;
- Ontwikkelen van sociale competentie;
- Normen en waarden.

In dit beleidsplan proberen wij in grote lijnen onze werkwijze te beschrijven naar aanleiding van de pedagogische doelen en hoe wij dit realiseren in ons activiteitenaanbod, speelmateriaal, groepsinrichting en beroepskracht-kind interactie.

3.1 Bieden van emotionele veiligheid

Zoals al duidelijk in onze visie naar voren kwam, vinden wij het ontzettend belangrijk dat kinderen zich geborgen en veilig voelen bij ons op BSO Zoblij. Een gevoel van veiligheid en geborgenheid is namelijk van belang, alvorens een kind de wereld om zich heen kan gaan ontdekken en verkennen. Zo bieden wij kinderen een open, warme, huiselijke en vertrouwd tweede thuis aan, waarin zij zich optimaal op eigen wijze kunnen ontwikkelen. Deze veilige thuishaven bieden wij hen door allereerst de inzet van liefdevolle pedagogisch medewerkers, die adequaat weten in te spelen op de verschillende behoeftes en capaciteiten van de kinderen en voortdurend met de kinderen in interactie zijn. Daarnaast bieden wij kinderen structuur en voorspelbaarheid door middel van het aanhouden van een vast dagritme, vaste gezichten op de groep en het hanteren van regels.

3.1.1 Ongedwongen en vrije sfeer binnen een omgeving met structuur en grenzen

Bij de BSO van Zoblij willen wij graag een ongedwongen en vrije sfeer voor de kinderen creëren. Een omgeving waarin zij zelf invulling mogen en kunnen geven aan hun dag, wat zij gaan doen en met wie zij spelen. Dit uit zich onder andere in een grote mate van keuzevrijheid. Zo mogen kinderen zelf kiezen waar zij gaan spelen. Hierbij kunnen zij kiezen uit een van de verschillende speelhoeken in de

groep, waar zij zich kunnen terugtrekken of juist in kleine groepjes kunnen samenspelen. Ook mogen kinderen zelf kiezen aan welke activiteit zij deelnemen. De keuzevrijheid uit zich niet alleen in spel, maar ook in bijvoorbeeld dagelijkse handelingen, zoals het kiezen van fruit en broodbeleg. Kortom, kinderen hebben op kindniveau inspraak. Daar tegenover is er uiteraard wel het belang van structuur en grenzen. Dit biedt de kinderen duidelijkheid zodat zij weten waar zij aan toe zijn en wat hen te wachten staat. De herkenbare en terugkerende rituelen en dagritmes geven de kinderen een gevoel van veiligheid en vertrouwen.

Structuur en rituelen

Er wordt gewerkt met een vaste dagindeling. Dit geeft de jonge kinderen zonder tijdsbesef een duidelijke structuur. Voor oudere kinderen die al wel klok kunnen kijken, geeft het houvast. Zo weten de kinderen dat het na het eetmoment tijd is voor vrijspel. Daarnaast zijn er diverse rituelen die de kinderen, gaandeweg zij langer bij de BSO Zoblij zijn, steeds meer gaan herkennen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het wassen van de handen na het gebruik van de wc en de rituelen bij het vieren van een verjaardag. Deze terugkerende handelingen dragen allen bij aan de emotionele veiligheid van de kinderen.

De pedagogisch medewerker vraagt aan tafel aan de kinderen: "Vandaag is Fien jarig. Wie weet hoe wij verjaardagen vieren?" De kinderen antwoorden enthousiast: "Dan gaan we zingen en Fien krijgt een cadeautje!"

Grenzen stellen

Het ontdekken en leren kennen van de regels en je hieraan houden is voor ieder kind een leerproces. De pedagogisch medewerker is bij het leren van regels te allen tijde het voorbeeld voor de kinderen. In haar communicatie en omgang met de kinderen, ouders en collega's, maar ook in het eigen handelen, is zij een voorbeeld voor de kinderen. Kinderen leren immers door middel van het imiteren van nieuw gedrag. Daarnaast benoemen de pedagogisch medewerkers gedurende de dag diverse regels en herinneren de kinderen op deze manier aan de regels over bijvoorbeeld samenspelen en het wassen van de handen voor het eten. Door de regels gedurende de dag spelenderwijs terug te laten komen, krijgen de kinderen de kans de regels te leren kennen en te leren omgaan met de regels en grenzen die er gelden binnen BSO Zoblij. Daarnaast is te zien dat kinderen in de BSO-leeftijd steeds vaker elkaar aanspreken op de geldende regels en elkaar helpen herinneren aan hoe zij zich dienen te gedragen.

Soms kan het voorkomen dat kinderen de regels en grenzen even uit het oog verliezen, ook dit is een leerproces. Wij gaan ervan uit dat we kinderen niet hoeven te straffen. Wij spreken kinderen aan op positief gedrag en proberen negatief gedrag te negeren. Blijft negatief gedrag zich herhalen, dan zullen wij het kind na een waarschuwing uit het spel halen en even op de bank laten plaatsnemen, zodat het de gelegenheid krijgt om even 'af te koelen' en/of na te denken. Na een aantal minuten zal de pedagogisch medewerker een gesprek aangaan met het kind en het uitleggen waarom het op de bank zit. Samen maakt de pedagogisch medewerker en het kind vervolgens afspraken hoe het spel verder zal moeten verlopen. Wij zorgen er ook voor dat, door middel van het gesprek, de pedagogisch medewerker en het kind het weer hebben 'goed gemaakt'.

Joep (5 jaar) speelt met de auto's. Hij rent hard met zijn auto's door de ruimte om ze te laten vliegen, want het zijn ruimteschipauto's. Terwijl hij rent, botst Joep de bouwwerken van andere kinderen om. De pedagogisch medewerker laat Joep bij zich komen en zegt: "Ik zie dat jij prachtige ruimteschipauto's hebt en dat je daar heerlijk mee aan het spelen bent. Kunnen jouw ruimteschipauto's misschien ook wat minder hard door de ruimte vliegen, want de andere kinderen en ik schrikken daar een beetje van. Zie je dat het bouwwerk ook is omgevallen?" Joep knikt en speelt vervolgens verder. Zijn ruimteschipauto's vliegen niet meer al rennend door de ruimte.

De pedagogisch medewerker zegt: "Wat fijn Joep, dat de auto's niet meer zo hard vliegen. Het bouwwerk blijft nu ook staan!"

Belonen bestaat voor ons vooral uit het geven van positieve aandacht aan de kinderen. Wij proberen ervoor te zorgen dat elk kind zich gezien voelt. Zo kan de pedagogisch medewerker navragen hoe bepaalde gebeurtenissen uit het leven van het kind zijn geweest, maar vooral ook hoe de dag op school is gegaan. Ook geven de pedagogisch medewerkers complimenten wanneer zij zien hoe een kind bepaalde situaties oplost. Daarnaast wordt aan kinderen bijvoorbeeld complimentjes gegeven voor een werkstukje waar een kind erg zijn best op heeft gedaan. Elk kind moet zich gezien, belangrijk en veilig voelen binnen de groep.

De pedagogisch medewerker geeft een compliment: "Maud, ik hoorde van de juf dat jij heel goed hebt gelezen op school vandaag. Wat knap zeg!"

3.1.2 Sensitieve responsiviteit

Bij BSO Zoblij bieden de pedagogisch medewerkers de kinderen emotionele ondersteuning, ten einde de kinderen een veilige haven te bieden van waaruit zij kunnen ontdekken en spelen. Bij emotionele ondersteuning staat liefde en begrip centraal. Emotionele ondersteuning houdt in dat de pedagogisch medewerkers *passend reageren op de signalen* van de kinderen. De pedagogisch medewerkers stralen liefde uit en zijn ondersteunend en begripvol aanwezig als veilige haven voor de kinderen. Zij hebben oog voor het welzijn van de kinderen en de signalen die zij hierin afgeven, waarbij zij tijdig en adequaat reageren op deze signalen. Op deze manier voelen kinderen zich begrepen, gezien en geaccepteerd, wat weer bijdraagt aan de emotionele veiligheid.

Individueel contact

De pedagogisch medewerkers nemen de tijd om echt in contact te komen met de kinderen. Dit doen zij door het maken van oogcontact met de kinderen en de reactie van het kind af te wachten voordat zij reageren. Daarnaast begroeten zij elk individueel kind bij binnenkomst en ondernemen zij gedurende de dag diverse contactinitiatieven. Dit kan bijvoorbeeld tijdens het ophalen van school door een persoonlijk gesprekje over de dag te voeren, maar ook tijdens vrije speelmomenten of activiteiten. Deze momenten van echt contact maken met een kind, een moment van volledige aandacht voor het individu, geven het kind het gevoel gezien en begrepen te worden. Daarnaast wordt er tijdens deze contactmomenten gebouwd aan een vertrouwensrelatie, die bijdraagt aan het waarborgen van de emotionele veiligheid van de kinderen.

Lieke (5 jaar) komt uit school en loopt langzaam op de pedagogisch medewerker af. De pedagogisch medewerker begroet haar en vraagt hoe haar dag is geweest. Het blijkt dat Lieke heel moe is van de dag en eigenlijk thuis op de bank wil liggen. De pedagogisch medewerker zegt: "Ik snap dat je heel moe bent van een lange dag op school, misschien wil je zo op de BSO even lekker hangen op de bank of even rustig een boekje lezen?"

Aandacht voor emoties

Bij BSO Zoblij proberen wij de emoties van kinderen zoveel mogelijk te benoemen. Dit doen wij door het gesprek met kinderen aan te gaan over de betreffende situatie. Hierbij stellen wij letterlijk de vraag: "Hoe voel je je nu?" Soms kan een kind zo boos of verdrietig zijn, dat het gewoonweg niet bij de woorden kan komen om de emotie uit te drukken. Dan kan de pedagogisch medewerker besluiten om de emotie te interpreteren en te benoemen, zoals 'Ben jij misschien een beetje boos?' of een meerkeuzevraag te stellen 'Ben jij boos of verdrietig?'. Door emoties te benoemen, leert het kind welke emoties het ervaart, dat deze emoties gevoeld mogen worden, maar ook hoe het hiermee kan omgaan.

Bij de schoolgaande kinderen kunnen emoties soms op een wijze worden geuit, die niet passend is binnen de BSO: schelden, heel boos ergens tegenaan trappen, met speelgoed gooien uit woede of heel hard gillen. Indien dit gebeurt, zal de pedagogisch medewerker benoemen dat het kind best, boos, verdrietig of super enthousiast mag zijn, maar dat hij niet mag schoppen, slaan of met dingen mag gooien. Om ervoor te zorgen dat de kinderen de emoties toch kunnen uiten, kan de pedagogisch medewerker voorstellen om even flink met klei te spelen, buiten tegen een bal te schoppen of te vertellen aan de andere kinderen waarom het zo enthousiast is. Op deze wijze leert het kind niet alleen wat emoties zijn, maar ook wat een positieve manier is om met deze emoties om te gaan.

Jan (8 jaar) is heel boos. Hij scheldt en schopt tegen de kast. De pedagogisch medewerker loopt naar Jan toe en vraagt: "Jan, wat is er aan de hand?" Hij schreeuwt: "Ik ben boos!" De pedagogisch medewerker zegt: "Dat zie ik, je bent heel erg boos! Maar misschien kun je even stoppen met schelden en tegen de kast aan schoppen, voordat je jezelf pijn doet. Dan kunnen we erover praten, misschien ben je daarna minder boos." Jan stopt met schelden en schoppen en vertelt zijn verhaal aan de pedagogisch medewerker. Als hij daarna nog steeds boos is, mag hij aan tafel met een homp klei alle boosheid uiten. De klei wordt in stukjes gehakt en weer tot een grote homp gekneet, uiteindelijk wordt Jan rustig en begint hij rustig te kleien.

Basishouding van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers reageren emotioneel ondersteunend, niet alleen op de manier zoals boven beschreven staat, maar zij dragen dit ook uit in hun basishouding. De pedagogisch medewerkers zijn toegankelijk voor de kinderen tijdens vrij spel en activiteiten, door dicht bij de kinderen te zijn. Zij hebben een vriendelijke en open houding, kijken rustig rond en reageren zo nodig op signalen van de kinderen. De houding van de pedagogisch medewerkers is hierbij observerend. Als een kind een signaal afgeeft, in mimiek, woorden of lichaamshouding, merken de pedagogisch medewerkers dit snel op door hun observerende houding. Zij reageren op de signalen door met het kind te praten, emoties te benoemen, maar ook door een knuffel of ander lichamelijk contact te bieden als het kind hier behoefte aan heeft. In contact met de kinderen spreken de pedagogisch medewerkers veelal op een rustige toon en maken hierbij oogcontact. Zij stellen de kinderen veelal open vragen, waarmee zij de kinderen laten merken dat er naar hen geluisterd wordt, door zowel verbaal als non-verbaal te reageren op wat het kind zegt. Concreet wordt dit gedaan door in gesprek met het kind door te vragen, het verhaal samen te vatten, iets te herhalen, te knikken met het hoofd of soms te reageren met een instemmend geluid. Het uitgangspunt hierbij is actief luisteren, waardoor de kinderen worden gestimuleerd om vrij te vertellen over hun belevenissen.

3.1.3. Respect voor autonomie

Eigenheid van een kind

Respect voor de autonomie betekent: aandacht voor de eigenheid van het kind. Het kind zelf laten proberen, zelf keuzes laten maken en vanuit deze vrijheid laten groeien in wie hij is, met zijn eigen karakter, talenten en voorkeuren. Door kinderen aan te spreken op hun individualiteit en zelfstandigheid, krijgen kinderen de kans om dingen zelfstandig uit te proberen, initiatief te nemen, mee te denken en keuzes te maken. Hierdoor voelen kinderen zich gezien en gehoord als een eigen persoon en ontwikkelen zij verantwoordelijkheidsgevoel. Om het verantwoordelijkheidsgevoel van de kinderen nog verder te vergroten, maar ook de zeggenschap van kinderen mee te nemen, stellen de pedagogisch medewerkers kinderen vragen als: 'Wat voor activiteiten zouden jullie hier graag willen doen?' en 'Wat voor speelgoed zouden jullie nog op de BSO willen hebben?'.

De pedagogisch medewerkers geven de kinderen de ruimte om hun eigen gang te gaan en eigen keuzes te maken. Zo mogen de kinderen kiezen waar zij gaan spelen en met welke activiteiten zij meedoen. Hierdoor leren kinderen eigen keuzes te maken en ook te vertellen wat zij wel of niet leuk/lekker vinden. Daarnaast krijgen kinderen ook de tijd om iets zelf uit te proberen. Wanneer iets niet direct lukt, stimuleert en ondersteunt de pedagogisch medewerker door middel van praten en uitleggen. Hierdoor worden kinderen gestimuleerd het zelf te doen.

Ook bij de dagelijkse handelingen stimuleren wij kinderen zoveel mogelijk om deze zelfstandig uit te voeren, denk hierbij aan het zelf inschenken van drinken of het smeren van een cracker.

Het is bijna zomervakantie en het is tijd om een mooi vakantieprogramma met leuke activiteiten en kleine uitstapjes te maken. De pedagogisch medewerkers gaan met de kinderen aan tafel zitten en vragen: "Wat zouden jullie in de vakantie willen doen?". Eén van de kinderen zegt: "Ik wil naar Spanje met iedereen." De pedagogisch medewerker lacht en zegt: "Dat wordt wel heel erg moeilijk, maar kunnen we Spanje misschien hierheen halen? Wat doe je in Spanje? Wat eten ze in Spanje?" Samen met de kinderen verzint ze een aantal 'Spanje'-activiteiten.

Basishouding van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers tonen geduld voor de ideeën en oplossingen van het kind en gaan indien de situatie het toelaat hierin mee. Soms hebben kinderen verrassende ideeën en oplossingen. De pedagogisch medewerker spreekt waardering en erkenning uit voor eigen ideeën, gedachtes en initiatieven van de kinderen, door het geven van een compliment of door een duim omhoog te steken. Doordat er positief wordt gereageerd op het uitspreken van ideeën, gedachtes en eigen oplossingen, zullen kinderen worden gestimuleerd dit vaker te doen, wat de eigenheid van het kind stimuleert. Daarnaast draagt het bij aan de emotionele veiligheid, de kinderen worden immers gehoord en krijgen een compliment als zij vertellen wat zij willen en denken of voor problemen oplossingen aandragen. Dit alles draagt bij aan een veilig en vertrouwd gevoel van de kinderen. Bij BSO Zoblij mag je zijn wie je bent!

De kinderen van de BSO zijn buiten aan het spelen met de pedagogisch medewerkers. Dan bedenkt een van de pedagogisch medewerkers een leuk spel, waarbij kinderen elkaar moeten tikken met de bal. De kinderen zijn enthousiast en beginnen met spelen. Dan zegt Max (9 jaar): "Zullen we dan ook doen dat als je afgetikt bent, je weer mee mag doen met het spel als je de bal hebt afgepakt van de tikker?" De pedagogisch medewerker zegt: "Wat een goed idee Max, dat maakt het ook wat leuker en uitdagender voor de kinderen die afgetikt worden. Wat vinden jullie ervan jongens?" De kinderen vinden het goed en zo wordt er, dankzij Max, een nieuwe regel opgenomen in het spel.

3.1.4 Praten en uitleggen

De kwantiteit en kwaliteit van communiceren met kinderen

De kinderen in de basisschoolleeftijd kunnen hun gevoelens al goed verwoorden en gaan dan ook maar wat graag een gesprekje aan met de mensen om zich heen. Daarbij zijn kinderen erg nieuwsgierig, waardoor zij veelvuldig de welbekende waaromvragen stellen. Door middel van communiceren leren de kinderen de wereld en de mensen om zich heen steeds beter kennen. De pedagogisch medewerkers reageren voortdurend op contactinitiatieven van kinderen en gaan zelf het contact met de kinderen aan (kwantiteit), waarin zij zich ook bewust zijn van de manier waarop zij communiceren met de kinderen (kwaliteit). Op deze manier voelen kinderen zich gezien en gehoord. Daarnaast benoemen de pedagogisch medewerkers het eigen handelen (en de dingen die zij gáán doen), en geven uitleg bij de gebeurtenissen die om de kinderen heen gebeuren. Zo weten kinderen precies waar zij aan toe zijn en leren woorden te geven aan de dingen die zij om zich heen zien gebeuren, wat hen een gevoel van veiligheid en geborgenheid geeft.

De pedagogisch medewerker speelt een gezelschapsspel met Anne en Max. In haar ooghoek ziet zij dat Boris alleen op de bank zit, met zijn handen voor zijn gezicht. De pedagogisch medewerker zegt tegen Anne en Max: "Ik loop eventjes naar Boris die op de bank zit. Ik vind dat hij er verdrietig uitziet. Ik ga eventjes met hem praten en kom dan bij jullie terug. Leggen jullie alvast de spelkaarten neer voor de volgende ronde?"

Basishouding van de pedagogisch medewerker

Zoals hierboven beschreven is, communiceren de pedagogisch medewerkers voortdurend met de kinderen, waarbij zij zich bewust zijn van de manier waarop zij communiceren met de kinderen. Zo reageren zij op contactinitiatieven door oogcontact te maken, op ooghoogte te zitten en met woorden een reactie te geven. Vervolgens breiden zij het gesprek uit door middel van het stellen van open vragen en het vertellen van eigen gebeurtenissen en ervaringen. Op deze manier leren kinderen te communiceren in een dialoog, waarin praten en luisteren worden afgewisseld. Binnen het communiceren met kinderen, luisteren de pedagogisch medewerkers dan ook actief naar de kinderen (oogcontact maken, knikken, herhalen, samenvatten, antwoord geven), en stimuleren hen om hun ideeën en gevoelens te verwoorden. Het taalgebruik wordt daarbij afgestemd op het begripniveau en de interesses van de kinderen.

Teun van 7 jaar wordt door de pedagogisch medewerker opgehaald van school. Hij rent naar haar toe en begint enthousiast te vertellen over zijn weekend: "Gisteren was papa er!" De pedagogisch medewerker gaat op ooghoogte zitten en maakt oogcontact: "Is papa langsgelopen? Wat gezellig! Wat heb je allemaal gedaan met papa?" Teun vertelt dat hij heeft gevoetbald met zijn vader. De pedagogisch medewerker zegt: "Hoe vond je dat om met papa te voetballen?". Teun vertelt dat hij dat heel leuk vond, maar dat zijn vader de regels niet zo goed kende. Reactie van de pedagogisch medewerker: "Oh kent papa de regels niet? Wat zijn de regels dan tijdens een spelletje voetbal". Teun vertelt als echte voetbalfan welke regels er allemaal gelden tijdens een spelletje voetbal, waarop de pedagogisch medewerker reageert: "Wauw, jij weet een heleboel van voetbal af Teun!"

3.1.5 Dagprogramma - structureren

Bij kindercentrum Zoblij vinden we het belangrijk dat een kind kan doen wat hij of zij zelf wil. Kinderen mogen op de BSO hun eigen tijd indelen. Het kind is vrij om wel of niet mee te doen aan een bepaalde activiteit of spel. Kinderen zijn vaak al moe van alles van school. Er worden wel activiteiten aangeboden waar ze aan mee mogen doen. Daarnaast is er veel ruimte voor vrijspel. Te veel georganiseerde activiteiten betekent dat een kind niet meer leert om zichzelf te vermaken. Anderzijds is het aanbod van uitsluitend vrij spel te weinig uitdagend voor de meeste kinderen. Ze willen juist iets nieuws leren en een rust moment aan tafel is ook wel eens fijn. Er zijn genoeg ruimtes en plekken waar ze heerlijk even alleen of in een klein groepje kunnen spelen. Mochten ze naar buiten willen is deze mogelijkheid er ook altijd, bij mooi weer zijn we sowieso buiten. Mochten ze huiswerk hebben dan is het ook altijd mogelijk om deze te maken mochten ze dat graag willen. We willen ze hier natuurlijk ook altijd in ondersteunen als dat mogelijk is.

Programma in schoolweken

De kinderen zijn om 15.15 uur vrij van school, eenmaal daar gezamenlijk aangekomen kunnen ze eerst even spelen binnen of buiten. De pedagogisch medewerkers maakt het fruit en drinken klaar. Er kan nog aan ze gevraagd worden of er nog speciale wensen zijn qua fruit waar we rekening mee kunnen houden. Als afsluiting krijgen ze nog een koekje of een cracker/wafel. We vragen altijd even of iemand nog iets wil vertellen over school of misschien wel iets anders. En op het laatst vragen we wat eenieder wil gaan doen, vrijspelen, knutselen, binnen, buiten, enz. We overleggen met de kinderen wat ze willen doen en geven ook aan welke activiteit we nog kunnen doen qua knutselen. We werken met hetzelfde thema als het KDV en passen daar de activiteiten voor de BSO op aan.

Graag aanvullen met een beschrijving van woensdag en vrijdag als kinderen eerder uit school zijn.

Wat vinden we belangrijk:

- Dat er een ontspannen sfeer is tussen de Pedagogisch medewerkers en de kinderen.

- Dat er ook tijd is voor vrij spel en daarnaast tijd is voor begeleiding, vb een spel, knutselen of gezamenlijk naar buiten
- Dat een kind in zijn eigen tempo kan spelen''
- Dat de ruimte veiling is om te spelen
- Dat het spelaanbod gevarieerd is. Voor elke leeftijd iets te doen is''

De tijden dat kinderen gehaald worden is heel wisselend, het begint vaak wel rond een uur of 17.00. We maken even een praatje met de ouders hoe het bij ons ging en of er nog bijzonderheden van school waren. Zodat de ouders ook weten hoe de dag van hun kind(eren) waren.

Dagprogramma in de vakanties

Kindercentrum Zoblij biedt ook opvang in de vakanties aan. Op de deur hangt een papier waar de ouders aan kunnen geven of ze wel of niet gebruik maken van de opvang en welke dagen. Mocht dit andere dagen zijn dan hun vaste dagen, dan kan dit in overleg.

De kinderen worden door hun ouders gebracht en we zijn al om 7 uur open. Kinderen die nog niet gegeten hebben kunnen hier een broodje eten en wat drinken. Tot ongeveer 9.30 uur kan er vrij gespeeld worden, daarna gaan we aan tafel voor fruit, drinken en wat lekkers erbij. Voor iedere vakantie wordt er een activiteiten schema gemaakt en eventuele uitjes die we zouden kunnen doen. We proberen de kinderen op een positieve manier te stimuleren om mee te doen met de activiteiten, de keuze blijft bij hun zelf.

Rond 12 uur gaan we aan tafel voor het middageten. Kindercentrum Zoblij verzorgt dit, ouders hoeven niks van huis mee te nemen, alleen bij etenswaar die speciaal voor het kind is. Dit gaat in overleg met de ouders. We eten bruin brood en ze mogen zelf kiezen wat ze op hun broodje doen. Naast brood mogen ze nog 2 crackers of wafels eten. De kinderen kunnen kiezen uit melk, water, limonade, thee. Dit is al overlegd met ouders in de intake. Sommige dagen hebben we ook wel eens chocomelk of yogi. Na het eten kunnen de kinderen weer vrij spelen.

Rond 15.30 uur gaan we weer aan tafel voor wat drinken en een koekje. Ervoor of erna kunnen er ook nog activiteiten gedaan worden hangt af wat de kinderen ook zelf willen. We bieden het wel aan. Rond 17 uur zal de eerste weer gehaald worden en is er een mondelinge overdracht vinden van wat er allemaal gedaan is deze dag.

Tijdens de vakanties worden er ook andere activiteiten gedaan zoals koken, bakken, een uitje, pizza maken, enz. We overleggen van tevoren wat de kinderen ook leuk vinden om te maken in de vakanties of om ergens heen te gaan.

Margedagen

Op margedagen kunnen de kinderen ook komen. De dag ziet er dan ongeveer net zo uit als een vakantiedag.

3.1.6 Vaste gezichten en wennen

Het opbouwen van een band met kinderen, alsmede het aangaan van een vertrouwensrelatie met kinderen, achten wij van groot belang. Vanuit dit vertrouwde gevoel durven kinderen zich namelijk te ontwikkelen, om hulp te vragen en te praten, en het allerbelangrijkste: kinderen durven zichzelf te zijn. BSO Zoblij vindt het van groot belang kinderen een plek te geven waar zij zich vertrouwd en geliefd voelen. Daarom wordt er gewerkt met een vast team. Elke dag zijn er zo vaste gezichten aanwezig op de groep en worden de kinderen ook opgehaald van school door vertrouwde gezichten. Naast deze vaste gezichten kunnen er vertrouwde pedagogisch medewerkers staan om zo ervoor zorg te dragen dat er te allen tijde wordt voldaan aan de beroepskracht-kindratio (BKR).

Wennen

Wanneer kinderen 4 jaar zijn zullen zij naar school gaan én daarnaast ook nog naar de BSO. Een spannende periode waarin zij aan twee verschillende omgevingen moeten gaan wennen. Zij moeten allereerst wennen aan school en alles wat daarbij komt kijken (de kinderen, juffen en meesters, het speelgoed, het dagritme en de kleine opdrachtjes). Daarnaast ook nog wennen aan de nieuwe groep op de BSO met de kinderen, pedagogisch medewerkers, het speelmateriaal, de rituelen en gebruiken die hierin voorkomen. Daarom stellen wij kinderen graag in de gelegenheid om te komen wennen. Het wennen wordt verder omschreven in hoofdstuk 4.5.

3.2 Persoonlijke ontwikkeling

In principe gebeurt het ontwikkelen van de persoonlijke competentie vanuit het kind zelf, door spel en door het ontdekken van de wereld om hem heen. We vinden het belangrijk kinderen te stimuleren dingen zelf te doen, om hen op die manier te laten ervaren dat zij veel dingen al zelf kunnen. Dit geeft het kind zelfvertrouwen en biedt een kans tot verdere ontwikkeling.

3.2.1 Motorische vaardigheden

Onder de motorische vaardigheden wordt zowel de *grove* als de *fijne motoriek* bedoeld. Onder de grove motoriek vallen grote bewegingen als rennen, lopen, kruipen, skaten of rollen. Onder de fijne motoriek verstaan we de kleine bewegingen, waar meer aandacht of concentratie voor nodig is, zoals knippen, tekenen, kralen rijgen en de pincetgreep. Van baby af aan, maken kinderen enorme stappen binnen hun motorische ontwikkeling. Ze zullen gaan omrollen, tijgeren, kruipen, optrekken, zelfstandig staan, de eerste stapjes zetten, zelfstandig eten en drinken, aan- en uitkleden, springen, klimmen, rennen, skaten, tennissen, voetballen etc. De ontwikkeling van de motorische vaardigheden draagt bij aan het opgroeien tot een zelfstandig individu. Hierbij is te zien dat de grove en fijne motoriek nauw met elkaar zijn verbonden. Kinderen moeten vaak bepaalde vaardigheden binnen de grove motoriek beheersen alvorens zij toe zijn aan activiteiten binnen de fijne motoriek. Daarnaast staat de motorische ontwikkeling nauw in verbinding met andere ontwikkelingsgebieden: zo vraagt de ontwikkeling van spraak en het uiten van emoties om motorische vaardigheden.

Bij BSO Zoblij krijgen kinderen de kans hun motorische vaardigheden verder te ontwikkelen. Hiervoor krijgen zij stimulans, activiteiten en begeleiding aangeboden, maar mogen zij vooral zelf doen. Wij geloven er immers in dat de persoonlijke ontwikkeling vanuit het kind zelf komt, dat het juist leert door zelf te ontdekken en te experimenteren. De pedagogisch medewerker sluit vervolgens aan bij het ontwikkelingsniveau van de kinderen en kijkt waar zij een verdere stimulans kan bieden.

Vanaf 4 jaar gaan kinderen zich bezig houden met het verfijnen van de motorische vaardigheden. Zo hebben zij zich al heel wat bewegingen eigen gemaakt als rennen, springen, overgooien, stappen en klimmen, alleen zijn deze nog niet zo gecontroleerd. Naarmate kinderen ouder worden krijgen zij steeds meer controle over hun bewegingen en breiden hun motorische vaardigheden uit met bewegingen als huppelen, hinkelen en veters strikken. Vanaf een jaar of 7 worden kinderen steeds sneller en soepeler in het maken van bewegingen en gaan zich bezighouden met ingewikkeldere bewegingen als touwtje springen, het schrijven van letters en woorden, en kopjeduikelen. Zij zullen zich daarnaast steeds meer gaan vergelijken met anderen, waardoor het spelen van wedstrijdjes maar al te leuk is. Vanaf een jaar of 10 hebben kinderen zich allerlei ingewikkelde vaardigheden eigen gemaakt en ontwikkelen zich daarnaast in spiersterkte, coördinatie en stabiliteit van bewegingen, waarin ook te zien is dat de een behendiger en sterker is dan de ander. Ook het uithoudingsvermogen vergroot zich, waardoor kinderen sporten steeds beter onder de knie krijgen. In de fijne motoriek is daarnaast te zien dat de oog-hand coördinatie zich zodanig ontwikkeld heeft dat kinderen zich met de kleinste werkjes bezig kunnen houden.

Stimuleren door de pedagogisch medewerker

De motorische vaardigheden van schoolgaande kinderen worden gestimuleerd door het aanbieden van (senso)motorische activiteiten zoals buitenspelen, knutselen en spelen met water en/of zand. Op deze manier krijgen kinderen de ruimte om zich grof motorisch te bewegen (klimmen, rennen, voetballen, hinkelen, touwtje springen) en fijn motorische vaardigheden te ontwikkelen (kralen rijgen, figuurtjes maken met strijkkralen, puzzelen, tekenen met potloden en stiften, knippen). Daarnaast krijgen de kinderen de kans om verschillende materialen te ontdekken met de zintuigen (eten proeven, spelen met water en zand). Tot slot worden de kinderen gestimuleerd om zoveel mogelijk zelf te doen en ook mee te helpen gedurende de dag. Hierbij kan gedacht worden aan het strikken van de veters, het dekken van de tafel, het bouwen met constructiemateriaal en oefenen op een fiets of skateboard. De pedagogisch medewerkers zijn hierbij ondersteunend aanwezig en geven waar nodig tips en uitleg.

De kinderen zijn aangekomen na een dagje school. Na wat gegeten te hebben, mogen zij vrij gaan spelen. Amber en Max (7 jaar) besluiten om figuurtjes te maken met de strijkkralen. Max zet de kraaltjes zonder moeite één voor één op het patroontje. Amber heeft er meer moeite mee en laat de kraaltjes regelmatig vallen.

De pedagogisch medewerker komt bij haar zitten: "Klein hè, zijn die kraaltjes..." Amber zegt dat de kraaltjes telkens uit haar vingers schieten. De pedagogisch medewerker stelt voor om de kraaltjes uit de pot te halen en al op de botte kant neer te zetten: "Kijk, zo hoef je de kraaltjes niet meer te draaien tussen je vingers, maar kun je ze direct op het patroontje doen." Amber pakt een van de kraaltjes op en zet hem vervolgens zonder moeite op het patroontje: "Jippie! Dit keer viel hij niet uit mijn handen!"

3.2.2 Creatieve vaardigheden

Bij de creatieve vaardigheden gaat het om het creatieve brein. Kinderen zijn van nature creatief. Zo is te zien dat zij creatief zijn in hun spel en in het gebruik van (speel)materiaal, in het oplossen van problemen en tijdens knutselactiviteiten tot de meest creatieve ideeën kunnen komen. De creatieve en fantasierijke ideeën waar kinderen op komen, kunnen wij als volwassenen haast niet meer bedenken. Het is dan ook de kunst van de pedagogisch medewerkers om deze creativiteit en fantasie aan te spreken en kinderen de ruimte te geven om zich creatief te uiten. Binnen het aanspreken van deze creativiteit, sluiten de pedagogisch medewerkers aan op de verschillende leeftijden en ontwikkelingsgebieden.

Tussen de 4 en 6 jaar laten kinderen zich nog niet remmen in hun creativiteit en spelen dan ook nog volop op het gebied van fantasiespel, zoals het spelen van vader en moedertje of politieagent en boef. Verder beschikken kinderen rond deze leeftijd over de vaardigheid om zelfstandig dansjes te bedenken en deze ook uit te voeren. Vanaf 7 jaar raken kinderen steeds behendiger in het gebruiken van kwast, potlood en schaar, waardoor zij zelfstandig kunnen knutselen. Zij zijn zich daarbij bewust van de meningen en ideeën van anderen en kijken zo ook kritischer naar hun eigen knutselwerkjes. Vanaf een jaar of 10 kan het doen van een dansje voor het publiek voorbij zijn.

Stimuleren door de pedagogisch medewerker

De creatieve vaardigheden van de schoolgaande kinderen worden gestimuleerd door onder andere het aanbod van knutselactiviteiten, waarin het proces belangrijker is dan het eindresultaat. Hierin kunnen kinderen aan de slag met verschillende knutselmaterialen als verf, lijm, scharen, kwasten, potloden, stiften en prikpenen. Deze knutselactiviteiten kunnen plaatsvinden aan de hand van een thema, maar de kinderen mogen zelf weten hoe zij iets gaan knutselen, wat hen ook weer stimuleert in het creatief nadenken. Zo ontstaat er een product dat de kinderen volledig zelfstandig gemaakt hebben, waarin zij hun eigen ideeën verwerkt hebben. Naast dat kinderen knutselen binnen aangeboden activiteiten, kunnen zij dit ook zelfstandig doen tijdens vrij spel. Ook worden kinderen in de gelegenheid gesteld om te dansen op muziek of een toneelstukje op te voeren.

Er zijn zo verkleedkleden op de groep aanwezig en kunnen de kinderen rollenspellen spelen met het fantasierijke materiaal dat aanwezig is op de groep (poppen, pannen, kopjes, bordjes, etc.). Tot slot wordt aan de kinderen gevraagd om mee te denken in het zoeken naar oplossingen. Zo wordt hen vraagstukjes voorgelegd, maar worden de kinderen ook betrokken bij problemen die zich voordoen gedurende de dag.

De kinderen zitten aan tafel, klaar om te eten. De pedagogisch medewerkers hebben een fruitpizza voor de kinderen gemaakt: "Zo, we hebben een fruitpizza voor jullie gemaakt. Alleen weten wij niet zo goed hoe wij deze eerlijk kunnen verdelen over alle kinderen. Hebben jullie een idee hoe we dat kunnen doen?" Bram (10 jaar) zegt: "Ja! Dan moeten we eerst weten hoeveel kinderen er zijn." Lisa (9 jaar) begint al te tellen: "1, 2, 3..... dat zijn er 14!" Alex (9 jaar) zegt: "Oké, dan moeten we de pizza in 14 stukken verdelen." Bram zegt dat hij een liniaal gaat pakken en even later staan alle kinderen om de fruitpizza, te passen en te meten. "Jeetje, wat zijn jullie dit goed aan het oplossen zeg. Hebben jullie een mesje nodig om te snijden?", zegt de pedagogisch medewerker.

3.2.3 Cognitieve vaardigheden

De cognitieve ontwikkeling betreft het proces van het *leren* bij kinderen. Hierbij gaat het om het eigen maken van cognitieve vaardigheden als denken, bewustzijn, concentreren, onthouden, het waarnemen en het verwerken van informatie en het terughalen en toepassen van deze informatie. De ontwikkeling van cognitieve vaardigheden is een ontwikkelingsaspect dat niet op zichzelf staat. De sociale, emotionele en motorische ontwikkeling vormen de basis waarop deze ontwikkeling voort kan bouwen. Van baby af aan maken kinderen zich deze vaardigheden eigen en doorlopen zij verschillende ontwikkelingsniveaus.

Wanneer kinderen naar school gaan raken zij geïnteresseerd in wat er allemaal om hen heen gebeurt en waarom. Door middel van het stellen van 'waarom' vragen, verkennen kinderen de wereld steeds meer. Daarnaast komen kinderen van 4 en 5 jaar voor het eerst in aanraking met lezen en rekenen op school, door te oefenen met het lezen van letters en deze te ordenen. In groep 3 begint het echte leren lezen, schrijven en rekenen. Door middel van het eigen maken van deze vaardigheden kunnen kinderen zich naarmate zij ouder worden vanaf 9 jaar ook bezig gaan houden met vakken als aardrijkskunde, geschiedenis en natuur. Daarnaast leren kinderen steeds concreter te denken en gebruiken daarbij minder hun fantasie. Zij gaan zich steeds meer bezig houden met maatschappelijke onderwerpen als oorlog en armoede.

Stimuleren door de pedagogisch medewerker

De cognitieve vaardigheden van schoolgaande kinderen, worden gestimuleerd door het voeren van zowel groepsgesprekken als individuele gesprekken met de kinderen. Hierin kunnen de pedagogisch medewerkers verschillende onderwerpen aandragen, waarover kinderen hun opvattingen en ideeën kunnen geven. Daarnaast is er ruimte voor de kinderen om vragen te stellen, die de pedagogisch medewerkers beantwoorden. Zij proberen echter de vraag eerst bij de andere kinderen neer te leggen, zodat de kinderen met elkaar kunnen zoeken naar een antwoord. Wanneer het antwoord niet gevonden wordt, kan de pedagogisch medewerker besluiten het antwoord in een boek of op het internet op te zoeken. In de alledaagse gesprekken die pedagogisch medewerkers met de kinderen voeren, kunnen zich onverwachte leermomenten voordoen, die de pedagogisch medewerkers aangrijpen. Naast ongeplande leermomenten, organiseren de pedagogisch medewerkers ook geplande leermomenten in de vorm van speelse activiteiten, zoals het spelen van een gezelschapsspel waarbij dient nagedacht te worden of het maken van een puzzel.

De kinderen zitten aan tafel te knutselen met papier, scharen en lijm. Ze maken hun eigen boerderij. Frank (7 jaar) ziet dat de lijm een bolletje is geworden: "Kijk eens juf! Ik heb een bolletje van lijm!" De pedagogisch medewerker loopt naar Frank toe en bekijkt het bolletje eens goed: "Inderdaad! Hoe kan die plakkerige lijm nou zo'n bolletje worden?" De kinderen hebben geen idee en daarom besluit de pedagogisch medewerker het op te zoeken op internet, want waar bestaat lijm eigenlijk uit? En blijft het altijd zacht of kan het ook hard worden?

2.2.4 Taalvaardigheden

Van jongs af aan komen kinderen al in contact met taal. Door middel van het horen van taal leren kinderen betekenis te geven aan de wereld om hen heen. Bij BSO Zoblij praten de pedagogisch medewerkers dan ook voortdurend tegen en mét de kinderen, door middel van de interactievaardigheid praten en uitleggen. Zo benoemen zij hun eigen handelen en het handelen van de kinderen, waardoor de woordenschat zich vergroot en kinderen leren deze woorden te koppelen aan de dingen die zij zien in hun omgeving. Daarnaast benoemen zij de gevoelens en behoeftes van de kinderen en van zichzelf waardoor kinderen deze woorden weer kunnen linken aan de gevoelens en behoeftes die zij ervaren. Kinderen kunnen op hun beurt weer oefenen met het toepassen van de geleerde woorden in gesproken taal met de pedagogisch medewerkers.

De woordenschat van schoolgaande kinderen breidt zich snel uit. Zo beschikken kinderen in de leeftijd van 4 tot 6 jaar al over een woordenschat van 3000 woorden. Net als de oudere peuters, oefenen kinderen flink met het toepassen van de grammatica en naarmate kinderen ouder worden, zo rond de 10 jaar, maken zij zich de grammaticaregels steeds meer eigen. In de kleuterleeftijd leren kinderen steeds ingewikkeldere zinnen te maken en krijgen interesse in letters en het schrijven van letters. Vanaf 7 jaar gaan kinderen dan ook oefenen met lezen en schrijven op school, waardoor kinderen steeds meer woorden bij leren en langere zinnen leren te maken. Kinderen oefenen met het spreken van taal, maar ook met het gebruiken van taal om informatie op te zoeken, in boeken of op internet. Vanaf een jaar of 10 hebben kinderen de taal goed onder de knie, de woordenschat breidt zich nog verder uit, waardoor de zinsopbouw en de spelling verder verbetert. Kinderen raken daardoor ook steeds behendiger in het benoemen van de eigen gevoelens, ideeën, behoeftes, gedachten, meningen en ervaringen.

Stimuleren door de pedagogisch medewerker

Wij stimuleren de taalvaardigheden van de kinderen door allereerst voortdurend met hen in gesprek te gaan en hen te ondersteunen in het gebruik van taal en het toepassen van de grammaticaregels. Wanneer kinderen een fout maken in een zin, doordat zij bijvoorbeeld woorden omdraaien of de verkeerde tijdsvorm gebruiken, herhalen de pedagogisch medewerkers wat de kinderen zeggen in de juiste vorm. Op deze manier leren kinderen door middel van het horen van juist taalgebruik. Doordat de pedagogisch medewerkers met de kinderen individueel en groepsgewijs in gesprek gaan, oefenen de kinderen met het voeren van een dialoog, waarin praten en luisteren worden afgewisseld. Hierin worden kinderen gestimuleerd de eigen gedachten, gevoelens, opvattingen en ideeën te delen. Verder zijn er boekjes aanwezig op de groep, die de kinderen zelfstandig kunnen lezen of samen met de pedagogisch medewerker. Tot slot zijn er gezelschapsspellen aanwezig, die de kinderen aanspreken in taalvaardigheden als het benoemen van vormen en kleuren.

Cindy van 4 jaar loopt naar de pedagogisch medewerker toe en begint te vertellen over haar zusje van 1: "Juf, gisteren heeft mijn zusje voor het eerst geloopt." De pedagogisch medewerker maakt oogcontact met Cindy en reageert: "Echt waar? Heeft jouw zusje voor het eerst gelopen? Wat knap zeg! Hoeveel stapjes heeft ze al gezet?" Cindy vertelt dat haar zusje 3 stapjes heeft gezet. Julia van 7 jaar reageert: "Ah", wat lief, ik wil ook graag een babyzusje." Cindy zegt: "Je mag mijn zusje wel een keertje hebben hoor!" De pedagogisch medewerker zegt: "Dat is lief van jou, Cindy."

3.2.5 Seksuele ontwikkeling

Kinderen ontwikkelen zich op seksueel gebied in verschillende tempo's. Jonge kinderen ontdekken dat er een verschil is tussen jongens en meisjes, bijvoorbeeld de toiletgang. Ook wanneer ze "doktertje" of "vader en moedertje" spelen in de huishoek, komen ze er achter dat er verschil in geslacht is en we hebben zoveel mogelijk jongens- en meisjespoppen om mee te spelenspelen.

De medewerkers zien er op toe dat er op een verantwoorde manier mee omgegaan wordt zonder dat het grenzen overschrijdt. Kinderen ontdekken, ervaren en ontwikkelen zich en 'het experimenteren' hoort bij de ontwikkeling. We willen hier op een natuurlijke wijze mee omgaan. Een kind moet zichzelf kunnen zijn en zich veilig voelen, maar tegelijkertijd zullen we het kind duidelijk maken dat het goed is om te weten dat seksuele gevoelens en daarbij horende handelingen privé zijn en grenzen heeft.

3.2.6 Activiteiten en ontwikkelingsstimulering

Zelfstandig ontdekken, uitproberen en hierbij als pedagogisch medewerker aansluiten op het spel van het kind zien wij als grote waarden. Wat ons betreft is dit dan ook zeker een activiteit. Daarnaast worden er verschillende geplande activiteiten aangeboden binnen verschillende thema's. Hierbij kan gedacht worden aan knutselactiviteiten, buiten-speelactiviteiten of spelletjes op de groep. Elke periode staat er een andere thema centraal waarbij activiteiten worden aangeboden die de kinderen stimuleren in de verschillende ontwikkelingsgebieden. De thema's sluiten daarnaast aan op de belevingswereld van en gebeurtenissen in het leven van het kind.

Bij BSO Zoblij worden kinderen in de motorische, cognitieve, sociale en creatieve ontwikkeling gestimuleerd door de juiste manier van communiceren en houding van de pedagogisch medewerkers en een passend activiteiten- en speelgoed aanbod. Hierbij is het doel van de pedagogisch medewerkers om het kind op een positieve wijze net een stapje verder te brengen in de ontwikkeling, dan dat zij uit zichzelf zouden kunnen komen.

Stimuleren door de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers bieden een grote verscheidenheid aan activiteiten en vernieuwend materiaal aan. Daarbij spelen de pedagogisch medewerkers regelmatig met de kinderen mee, waarbij zij de kinderen begeleiden in hun spel en/of activiteit en deze uitbreiden. Op deze manier kunnen kinderen een stapje verder zetten in hun ontwikkeling. Daarnaast gaan zij actief in gesprek met kinderen door open vragen te stellen, kinderen uit te dagen tot redeneren en overleggen, en stimuleren zij de kinderen om zelf met een oplossing te komen. Uiteraard worden de kinderen positief bekrachtigd doordat de pedagogisch medewerkers hen aanmoedigen om door te zetten en worden er veelvuldig complimenten en ondersteunende opmerkingen gegeven als: *"Ja, als je het zo doet gaat het goed!"*

De pedagogisch medewerkers bieden voldoende gelegenheid tot leren door het 'zelf doen', denk hierbij bijvoorbeeld aan het dekken van de tafel, het strikken van de veters en het smeren van de boterham. Als laatste maken de pedagogisch medewerkers gebruik van de mogelijkheden om kinderen te stimuleren, die zich voordoen tijdens de dagelijkse begeleidingsmomenten. Soms gebeurt het dat de pedagogisch medewerkers geen activiteit of leermoment gepland hebben, maar dat door een vraag of opmerking van een kind leermomenten ontstaat. De pedagogisch medewerkers grijpen deze kans en draaien de situatie om naar een leermoment. Zo kan het bijvoorbeeld zo zijn dat een kindje de kleur van de beker die hij krijgt benoemt, waarop de pedagogisch medewerker inspeelt door de andere kleuren van de bekertjes gezamenlijk met de kinderen te benoemen. De pedagogisch medewerkers pikken signalen op van de kinderen en maken hier spelenderwijs een kort en leuk leermoment van. Naast de ongeplande leermomenten, vrijspel, zelfstandig ontdekken, experimenteren en proberen, worden er natuurlijk geplande activiteiten aangeboden.

3.3 Sociale ontwikkeling

In de eerste levensjaren leren kinderen de beginselen van de sociale omgang met zichzelf en anderen, waarmee een belangrijke basis wordt gelegd op sociaal gebied. Kinderen ontwikkelen zich van een individu, dat nog erg op zichzelf gericht is, tot een individu dat in interactie staat met de mensen om zich heen. Jonge kinderen zijn nog erg op zichzelf gericht en moeten nog leren wat een ander wel of niet leuk vindt. Naarmate ze ouder worden, raken kinderen zich steeds meer bewust van de gevoelens en behoeftes van anderen en kunnen daar steeds beter rekening mee houden. Zo is te zien dat kinderen in de schoolgaande leeftijd nieuwe kinderen ontmoeten, waarmee zij vriendschappen gaan opbouwen. Het omgaan met leeftijdsgenootjes is een belangrijke manier om sociale competenties eigen te maken, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Dit geeft een kind de kans zich te ontwikkelen tot een uniek persoon, die goed functioneert in de samenleving en die zijn steentje kan bijdragen.

Kinderen ontwikkelen zich met name in de sociale ontwikkeling, doordat zij in contact komen met anderen door middel van samenspel. De BSO biedt kinderen de mogelijkheid om spelenderwijs kennis te maken met de sociale vaardigheden en zich deze eigen te maken. De pedagogisch medewerkers stellen de kinderen dan ook in de gelegenheid met elkaar te spelen, waarin zij zich bewust zijn van de verschillende leeftijden en ontwikkelingsfasen van de kinderen.

Vanaf 4 jaar komen kinderen in contact met andere kinderen op zowel de school als op de BSO, wat een hoop uitdagingen biedt op sociaal-emotioneel gebied. Zo maken zij kennis met ruzie, concurrentie, rekening houden met anderen, agressiviteit en assertiviteit. Doordat schoolgaande kinderen zich ontwikkelen in hun empathie, kunnen zij zich al veel beter inleven in anderen en kunnen zo ook steeds beter omgaan met conflicten, grenzen en regels. Daarnaast oefenen kinderen met het beheersen van henzelf.

Vanaf een jaar of 6 worden kinderen zich steeds bewuster van zichzelf en gaan zich daarnaast ook steeds meer vergelijken met anderen. De ouders, pedagogisch medewerkers en oudere kinderen waren met name de voorbeeldrollen waaraan kinderen zich op jonge leeftijd optrokken. In de schoolgaande leeftijd zullen kinderen zich steeds meer optrekken aan hun leeftijdsgenoten en vriendschappen sluiten. Vanaf een jaar of 8 ontwikkelen kinderen het inzicht dat achter handelingen bepaalde intenties zitten en dat iemand dus iets goed bedoeld kan hebben. Wanneer kinderen de 9 jaar naderen groeit de behoefte aan privacy en ontwikkelen kinderen een eigen mening. Zo zullen zij regels niet meer zomaar aannemen, maar hier kritisch over nadenken en er eventueel hun mening over geven. Leeftijdsgenoten worden steeds belangrijker en kinderen raken steeds gevoeliger voor hun meningen en gedragingen. Zo zullen kinderen hun eigen gedrag en uiterlijk gaan vergelijken met die van anderen en deze spiegelen aan die van anderen.

Stimuleren door de pedagogisch medewerker

Wij stimuleren de schoolgaande kinderen in de sociale ontwikkeling door middel van het bij elkaar brengen van de kinderen. Zo bieden de pedagogisch medewerkers groepsactiviteiten aan, waarin de kinderen bijeen komen en met elkaar in gesprek kunnen gaan. Zo oefenen kinderen met naar elkaar luisteren, het uiten van eigen ideeën, opvattingen en gedachten, en ook die van anderen aan te horen en te respecteren. Wanneer kinderen vrij aan het spelen zijn, stimuleren de pedagogisch medewerkers de kinderen elkaar te helpen en met elkaar samen te spelen, door kinderen bijvoorbeeld te wijzen op elkaars spel en te vragen of een ander het betreffende kind zou willen meehelpen met het bouwen van de toren of de boef zou willen zijn die gevangen moet worden. Daarnaast spelen de pedagogisch medewerkers ook mee met de kinderen, waarbij zij het spel eventueel uitbreiden en meer kinderen erbij betrekken, en spelen gezelschapsspellen met de kinderen. Binnen deze gezelschapsspellen oefenen kinderen met het wachten op de beurt, het luisteren naar elkaar, het zich houden aan regels en het omgaan met verlies of winst.

De pedagogisch medewerkers geven de kinderen tot slot de ruimte om zelf initiatief te nemen in het bedenken van een spel en het begeleiden van een spel.

De kinderen van zitten aan tafel om een gezelschapsspel te gaan spelen. Boaz (5 jaar) doet voor het eerst mee. De pedagogisch medewerker vertelt aan de andere drie kinderen van 7, 9 en 10 jaar oud, dat Boaz dit spelletje nog nooit gespeeld heeft en vraagt wie de regels zou willen uitleggen. Dat wil Max wel doen. Frank zegt middenin de uitleg van Max dat het niet klopt. De pedagogisch medewerker zegt: "Frank, je praat zomaar door Max zijn uitleg heen. We luisteren naar elkaar. Als Max klaar is met vertellen, mag jij reageren." Wanneer Max klaar is, legt Frank uit dat een regel niet klopt. Max zegt dat ze het spelletje altijd op die manier spelen bij hem thuis. Frank stelt voor om het volgens de 'echte' regels te doen en legt deze uit. Max en de andere kinderen luisteren aandachtig. De pedagogisch medewerker observeert hoe Frank de kinderen door het spel begeleidt.

3.3.1 Begeleiding van interacties van kinderen

Wanneer kinderen op het punt zijn gekomen dat zij elkaar steeds meer gaan opzoeken in hun spel, zullen er ook conflicten ontstaan tussen kinderen onderling. Schoolgaande kinderen zijn al beter in staat om zich te verplaatsen in andermans gevoelens en behoeftes, maar kunnen ook met elkaar in conflict komen doordat zij het niet met elkaar eens zijn. Bij BSO Zoblij ondersteunen en begeleiden wij kinderen binnen conflicten in samenspel door allereerst de kinderen de kans te geven conflicten zelfstandig op te lossen. Wanneer kinderen er niet onderling uitkomen, grijpen de pedagogisch medewerkers in, waarbij zij een bemiddelende rol aannemen. De kinderen wordt gevraagd te vertellen over wat er is gebeurd, waarbij zij gestimuleerd worden te vertellen welk gevoel het hen geeft en wat zij graag willen. Vervolgens worden de kinderen gestimuleerd te zoeken naar een oplossing, die voor alle partijen aanvaardbaar is.

De pedagogisch medewerker geeft binnen het begeleiden van de kinderen naar het oplossen van het conflict, waar nodig suggesties voor oplossingen en uitleg bij wat wel en niet aanvaardbaar is en hoe er wel rekening met elkaar gehouden kan worden.

De kinderen spelen buiten. Joep van 8 en Paula van 9 jaar spelen met de voetbal. Paula raakt de bal regelmatig met de handen, waarop Joep zegt dat dat niet mag. Dan schopt Joep de voetbal weg en gaat met zijn armen over elkaar aan de kant zitten. De pedagogisch medewerker grijpt in door de kinderen bij elkaar te roepen: "Joep, Paula, wat is er aan de hand? Jullie voetballen niet meer." Beide kinderen beginnen door elkaar te praten. De pedagogisch medewerker zegt: "Een tegelijk, anders kan ik jullie niet horen en kunnen jullie elkaar niet horen. Joep jij eerst." Joep vertelt dat Paula de bal wel 4 keer heeft aangeraakt en dat dat 'hands' is, maar dat ze de bal maar blijft aanraken. De pedagogisch medewerker gaat hierop in: "En dat vind jij vervelend, klopt dat?" Joep knikt en zegt dat het spelletje zo niet eerlijk is. De pedagogisch medewerker: "Jij wilt graag volgens de regels spelen". Joep knikt. De pedagogisch medewerker vraagt aan Paula: "Paula, wat is er volgens jou gebeurd?" Paula vertelt dat zij inderdaad de bal heeft aangeraakt en dat zij dit bij volleybal ook altijd doet. De pedagogisch medewerker vraagt: "Klopt het dat jij liever volleybal wilt spelen?" Paula knikt. De pedagogisch medewerker zegt tegen beide kinderen: "Dus Joep wil graag voetballen volgens de regels en Paula wil graag volleyballen. Hoe zouden we dit kunnen oplossen?" Paula stelt voor om nog eventjes te voetballen en daarna volleybal te spelen. Joep vindt dit een goed idee. De pedagogisch medewerker reageert: "Dat hebben jullie goed opgelost, nu kunnen jullie beide spellen spelen."

Basishouding van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen in de sociale ontwikkeling door hen met elkaar in contact te brengen en de onderlinge interacties te stimuleren. Hierbij houden zij rekening met en sluiten aan op de verschillende leeftijden en eigen mogelijkheden. Tijdens het vrij spelen observeren de pedagogisch medewerkers de kinderen in hun spel en geven waar nodig begeleiding door mee te

spelen of een kleine interventie te plegen. De pedagogisch medewerkers creëren momenten waarin positieve interacties onderling worden gestimuleerd en zijn hierin waar nodig begeleidend aanwezig. Zij helpen de kinderen in communicatie naar elkaar de emoties te benoemen en treden begeleidend op bij conflicten. Daarnaast stimuleren de pedagogisch medewerkers het contact tussen kinderen door hen aan te moedigen elkaar te helpen, te troosten of hulp te vragen/ontvangen. Tot slot worden kinderen actief gecompimenteerd wanneer zij sociaal gewenst gedrag vertonen, zoals het troosten van een ander kind door het een knuffel te geven of het helpen van een ander kind bij het strikken van veters. Dit doen de pedagogisch medewerkers door concreet het gewenste gedrag te benoemen, gevolgd door een verbaal of non-verbaal compliment: *“Wat fijn dat jij Alex helpt met het strikken van zijn veters Teun. Zo kan Alex precies zien hoe het moet.”* Deze basishouding heeft tot gevolg dat er een positief groepsgevoel wordt gecreëerd.

3.4 Normen en waarden

Kinderen moeten de kans krijgen zich de waarden en normen, de cultuur van de samenleving waarvan zij deel uitmaken, eigen te maken. Het is van belang dat kinderen leren om op een passende manier met andere kinderen en volwassenen om te gaan. De BSO wordt gezien als een aanvulling op de eigen gezinssituatie. Hier kan een kind in aanraking komen met andere aspecten en de diversiteit van onze samenleving. Het gedrag van andere volwassenen (en dus ook van de medewerkers) speelt een belangrijke rol bij de morele ontwikkeling van kinderen. Door hun reacties ervaren kinderen de grenzen van goed of slecht, van anders, en van mogen en moeten.

Basishouding van de pedagogisch medewerker

Wij bieden de kinderen de kans aan zich de geldende waarden en normen eigen te maken. Een kind leert respect voor anderen en zijn omgeving te hebben als het zelf met respect behandeld wordt. Dit proberen wij te bereiken door ons te verplaatsen in het gedrag van het kind en door duidelijk met het kind te praten over zijn gedrag. De pedagogisch medewerkers geven zoveel mogelijk het goede voorbeeld. Dit betekent dat de medewerkers ook met respect met elkaar omgaan, en met de kinderen en ouders. Hierbij hanteren zij normaal taalgebruik en houden ze zich ook aan de regels die gezamenlijk afgesproken zijn. Van de kinderen verwachten wij ook dat ze zich houden aan de huisregels, en dat ze aardig voor elkaar en de medewerkers zijn, dus niet schelden, slaan, schoppen e.d. Ook in het spel gelden bepaalde regels: als je samen ergens aan begint, maak je het samen af, en we samen opruimen als we samen gespeeld hebben.

Naast respect voor anderen vinden wij het belangrijk dat kinderen leren omgaan met materialen en de omgeving (wereld) om ons heen. Van de kinderen wordt verwacht dat ze voorzichtig omgaan met het speelgoed van BSO Zoblij en dat van de andere kinderen, en dat ze met respect omgaan met knutselwerkjes van andere kinderen. Wij willen kinderen leren met zorg om te gaan met de natuur en het milieu, door bijvoorbeeld geen takken van de bomen te trekken en samen voor een schone, opgeruimde leefomgeving te zorgen.

3.4.1 Groepsregels - grenzen stellen/ leidinggeven

Regels die wij hanteren hebben voornamelijk betrekking op de veiligheid en de omgang met elkaar. We benoemen ze naar de kinderen, zodat ze ook weten wat er van hun verwacht wordt. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- Op de boombank mag je alleen op zitten.
- Niet spelen bij de schuifdeur of in het halletje.
- De tv regelen wij.
- Vieze handen eerst wassen.
- We blijven aan tafel tot er gezegd wordt dat je van tafel mag en dan bord, bestek enz. naar aanrecht brengen.
- Geen ruzie maken.

- Eerst vragen als je naar de belevingsschool wil, er mogen 2 kinderen tegelijk spelen.
- Eerst vragen als je naar buiten wilt gaan.
- Opruimen waar je meegespeeld hebt voor je iets anders pakt.
- Niet binnen gillen.
- Buiten mag je rennen.
- Bij gebruik van de keuken niet alleen daar zijn, de keuken is geen speelruimte.
- Niet op de stoelen, tafels en kasten staan.
- De kussens op de boombank mag je niet mee slaan.
- Voor het eten handen wassen ook na wc gebruik.
- Houd de puzzel kast netjes.
- Ze mogen niet verder dan het autokleed komen.
- Jassen en tassen netjes aan de kapstok, schoenen er netjes onder.
- Niet pesten, lief spelen.
- Buiten mag er niet op het hek geklommen worden.
- Binnen speelgoed hoort binnen en niet buiten.
- Bij school meldt iedereen zich eerst bij de pedagogisch medewerkers.
- Voorzichtig zijn met het speelgoed van Zoblij en van een ander.
- Doe niets bij een ander wat jezelf ook niet fijn/leuk vindt.

Aan de pedagogisch medewerkers de taak de kinderen te herinneren aan deze regels en consequent om te gaan met kinderen die zich niet aan de regels houden (zoals in hoofdstuk 3.1.1 bij grenzen stellen is omschreven).

Pesten

Pesten wordt niet geaccepteerd op BSO Zoblij. De regel bij ons is; heb respect voor elkaar en ga respectvol met elkaar om. Hier wordt door de pedagogisch medewerkers op toe gezien. Om pesten tegen te gaan, hebben we een protocol.

3.4.2 Feesten

Een ander aspect van de ontwikkeling van normen en waarden is het stilstaan bij feesten en/of gewoontes uit verschillende culturen.

- Verjaardag; als er een kind jarig is, wordt het die dag in het zonnetje gezet. Wanneer het kind niet houdt van in de belangstelling staan, wordt daar uiteraard rekening mee gehouden.
- Verjaardag pedagogisch medewerkers; de verjaardag van een pedagogisch medewerkers wordt ook gevierd wanneer ze dat zelf ook wil.
- Geboorte broertje of zusje; wanneer er een broertje of zusje is geboren, wordt daar in de groep aandacht aan besteed, met de hele groep wordt er iets gemaakt voor de baby.
- Afscheid; afscheid nemen van de BSO valt vaak samen met de overgang naar de middelbare school, maar kan ook het gevolg van verhuizen of gewoon eerder stoppen zijn. Kinderen die afscheid nemen, zetten we nog een keer in het zonnetje. Kinderen krijgen een afscheidscadeau en kunnen trakteren als ze dat willen.
- Kerstmis; in de aanloop naar kerstmis wordt er een boom geplaatst in de hal, er worden knutselactiviteiten aangeboden.
- Sinterklaas; in de aanloop naar sinterklaas kleden we de ruimte gezellig aan. Er worden knutselactiviteiten aangeboden. We zingen liedjes voor diegene die het leuk vinden en ze mogen hun schoen zetten.
- Carnaval; mochten kinderen het leuk vinden, dan kunnen we iets bedenken om te doen.

4 Basisgroep

4.1 Groepsindeling basisgroep en groepsruimte

De buitenschoolse opvang heeft in totaal 20 kindplaatsen. Wij bieden opvang in één basisgroep aan kinderen van 4 t/m 12 jaar. De verhouding van het aantal beroepskrachten in verhouding tot het aantal de kinderen is wettelijk vastgelegd. Ook is leidend hoeveel vierkante meter beschikbaar is, in verhouding tot het aantal kinderen.

De vaste basisgroepsruimte van de BSO is de hal met keuken. In de keuken wordt gezamenlijk brood gegeten, fruit gegeten en gedronken en kunnen activiteiten worden gedaan zoals koken, bakken, spelletjes, knutselen. De keuken wordt ook gebruikt door het kdv. In de groepsruimte zijn diverse hoeken ingericht; bouwhoek, poppenhoek, sporthoek

Daarnaast is er een extra ruimte, de zogenaamde 'belevingsschool' waar wat grotere en andere activiteiten gedaan kunnen worden, zoals muziek maken, grote blokken bouwen, air hockey tafel. In de belevingsschool wordt met een klein groepje kinderen tegelijkertijd gespeeld.

Er zijn 2 buitenruimtes voor de BSO; aan de voorkant waar ze kunnen klimmen en klauteren en aan de zijkant zit nog een ruimte met een kas en een moestuin. Buiten is er altijd een pedagogisch medewerker bij. Er zijn kinderen die alleen buiten mogen spelen hier hebben we een lijst voorzien van een handtekening van de ouder.

Ons buitenmateriaal bestaat uit fietsen, ballen, zandbak, boomstammen, klimtoestel, klimheuvel, skippybal enz. Aan de zijkant onderhouden we de kas en de moestuin en oogsten we de groente. En is er een klein huisje aanwezig. Bij mooi weer kunnen we daar aan de picknicktafels ons brood en fruit eten. Kinderen hebben veel behoefte om buiten te zijn en te spelen. Buiten spelen is voor kinderen heel belangrijk. Het buiten spelen biedt meer vrijheid op verschillende gebieden:

- Ze wisselen buiten makkelijker van activiteit. Het buiten spelen is minder gestructureerd en hebben meer ruimte.
- Het contact met andere kinderen kan vrijer zijn, ze hebben volop de mogelijkheid om sociale contacten aan te gaan (sociale ontwikkeling).
- Buiten spelen betekent ook dat de kinderen in contact komen met de natuurverschijnselen zoals de zon, de natuur, plant en dier, vogels en insecten. Ze ontdekken nieuwe dingen als ze buiten zijn.

4.2 Combinatiegroep

Tijdens de voorschoolse opvang van maandag t/m vrijdag van 07.00-08.30 uur en op woensdag-, donderdag- en vrijdagmiddag van 11.45/15.00-18.30 uur is er een combinatiegroep van BSO met het KDV voor kinderen van 0 t/m 12 jaar. Dit houdt in dat zowel kinderen van de dagopvang als de buitenschoolse opvang deel uitmaken van de combinatiegroep in dezelfde groepsruimte. Zolang dit haalbaar is voor de kwaliteit blijft dit zo. Wanneer de BSO op deze dagen gaat groeien gaat deze ook weer een aparte BSO groep vormen. De max. groeps grootte is 16 kinderen. Voor deze combinatiegroep gelden de wettelijke eisen t.a.v. de groeps grootte van de kinderdagopvang (dit is de zwaarste eis). *Geldt het samenvoegen ook tijdens vakanties op alle dagen? Zo ja, dan dient dit ook nog beschreven te worden.*

Ouders en kinderen zijn op de hoogte van de indeling van de stamgroep/basisgroep en de combinatiegroep. Ouders hebben schriftelijk toestemming gegeven voor deze wijze van samenvoegen naar een combinatiegroep voor kinderen van 0 t/m 12 jaar. *Is er schriftelijke toestemming?*

In de combinatiegroep KDV en BSO zijn de pedagogisch medewerkers extra alert op fysieke en emotionele veiligheid voor alle kinderen. In het veiligheids- en gezondheidsbeleid staat beschreven hoe de fysieke veiligheid van alle kinderen gewaarborgd wordt.

In de combinatiegroep wordt ieder kind gezien en krijgt de aandacht en bescherming die nodig is. Deze combinatie stam/basisgroep betreft een vaste groep kinderen en heeft een vaste stamgroepsruimte. Er is altijd één van de vaste beroepskrachten van de stamgroep/basisgroep aanwezig tijdens de combinatie dagen.

De combinatiegroep biedt mogelijkheden voor de ontwikkeling van alle kinderen op Kindercentrum Zoblij. Jonge kinderen kunnen op vaste dagen leren van oudere kinderen. Oudere kinderen leren rekening te houden met jongere kinderen en deze te helpen en uit te dagen in spel en ontwikkeling.

De inrichting en het activiteiten aanbod dragen bij aan de fysieke en emotionele veiligheid van alle kinderen in de combinatiegroep. De eet- drinkmomenten zullen gezamenlijk plaatsvinden in de stamgroepsruimte van het KDV. Daarnaast kunnen de kinderen van de BSO gebruik maken van hun eigen basisgroepsruimte (hal) om te spelen. Dit mogelijk door de groepsdeur van het KDV open te zetten. Vanuit de groepsruimte van het KDV is er dan toezicht op de BSO kinderen. Door een traphekje (klopt dit?) van het KDV kunnen de kinderen van het KDV uit veiligheidsoverwegingen niet zomaar in de basisgroepsruimte (hal) van de BSO komen.

Vanaf 11.45 uur of 15.00 uur worden de BSO kinderen uit school gehaald. In het dagritme is opgenomen dat de BSO kinderen na schooltijd starten op de opvang samen met de kinderen van het KDV. Er wordt samen wat gegeten en gedronken. Dit is een herkenbaar moment voor alle kinderen en een vast stamgroepmoment van de combinatiegroep. De BSO kinderen kunnen, indien zij daar behoefte aan hebben, aan de pedagogisch medewerker vertellen hoe hun dag was. Zo krijgen de kinderen na schooltijd de aandacht en rust voor hun verhaal.

Verskil in leeftijd biedt kansen in het sociale domein. Kinderen helpen elkaar, troosten elkaar en dagen elkaar uit. Voor de kinderen kan het soms helpend zijn dat een ouder broertje of zusje bij de groep hoort. Buiten spelen gebeurt altijd onder direct toezicht van een pedagogisch medewerker die kinderen actief stimuleert om in het spel buiten rekening met elkaar te houden.

4.3 Verlaten van de basisgroep

Het is mogelijk voor de kinderen om de eigen basisgroep te verlaten voor een activiteit. Bij BSO Zoblij zijn er een aantal situaties waarin de kinderen de eigen basisgroep kunnen verlaten:

- Er is een extra ruimte, de zogenaamde 'belevingsschool' waar wat grotere en andere activiteiten gedaan kunnen worden, zoals muziek maken, grote blokken bouwen, air hockey tafel. Er wordt daar met een klein groepje gespeeld.
- Op de maandag en dinsdag wordt de BSO volledig gebruikt. Tijdens de vso en de overige dagen worden de BSO kinderen opgevangen op het KDV (zie beschrijving hoofdstuk 4.2 combinatiegroep). Zodra er meer kinderen bij komen en we de kwaliteit niet kunnen bieden, gaan we ook op andere dagen de BSO openen.
- De buitenruimte aan de voorkant wordt gedeeld met het KDV. Aan de zijkant van het gebouw is ook een buitenruimte moestuin en tuinkas voor voornamelijk de BSO.
- De pedagogisch medewerkers doen uitstapjes met de kinderen, waarbij zij kennis maken met de 'echte' samenleving. Hierbij kan gedacht worden aan het bezoeken van de supermarkt voor een boodschap, een speeltuintje in de buurt, het bos of de Schaapskooi. Een vooropstaand feit is dat uitstapjes te allen tijde veilig moeten plaatsvinden. Zo wordt er te allen tijde voldaan aan de beroepskracht-kindratio en worden de werkafspraken die zijn gemaakt omtrent uitstapjes strikt gevolgd om ongevallen zoveel mogelijk te voorkomen. Bij het intakegesprek worden uitjes besproken en geven ouders al dan niet schriftelijke toestemming voor een uitje. De uitstapjes gaan lopend of met de bus van Kindercentrum Zoblij.

4.4 Intakegesprek voor aanvang

De pedagogisch medewerker heeft voor de startdatum een intakegesprek met ouders en eventueel ook het kind. De pedagogisch medewerkers neemt contact op met de ouders, om een afspraak te maken voor de intake. Tijdens het gesprek zal het kindgegevensformulier doorgenomen worden waarop ouders de wensen kunnen invullen. Ook hebben we een formulier zelfstandigheid, deze gebruiken we mochten kinderen zelfstandig ergens heen mogen tijdens BSO tijd. De pedagogisch medewerkers hebben een formulier met vragen met betrekking tot het kind; 'wat lust hij wel of niet', 'wat vindt hij/zij leuk om te doen', enz. Ook geven we altijd aan dat een kind alleen meegegeven wordt aan één van de ouders. Mocht dit anders zijn en we weten het niet, dan wordt er eerst contact met één van de ouders gezocht. Dit formulier komt in de map van kindgegevens van de BSO en staat op kantoor op de plank, zo kunnen we er altijd bij. Tijdens het intakegesprek vragen we ook of ouders belang hebben om deel te nemen in de oudercommissie.

4.5 Wennen op de BSO

In overleg met de pedagogisch medewerkers en de ouders wordt er overlegd over het wennen. Sommige kinderen die helemaal nieuw zijn op ons kindercentrum zullen wel behoefte hebben om te wennen. We gaan dan even kijken welk moment dat zou kunnen. Dit overleggen we met de ouders in het intakegesprek. De kinderen die doorstromen vanuit het KDV kunnen op de dagen dat ze er zijn af en toe even meedraaien op de BSO in overleg met de ouders. Ze kunnen een broodje eten, als er plek is mee in de bus naar school en aan het eind van de dag spelen op de BSO. Zo leren ze de andere kinderen en het ritme van de BSO kennen.

Het ene kind heeft meer tijd nodig dan het andere om te wennen op de BSO. Wij vinden het belangrijk om hen extra tijd en aandacht te geven, zodat zij zich prettig voelen bij ons. Sommige kinderen vinden het wennen bijvoorbeeld moeilijk. Zo gebeurt het wel eens dat kinderen verdrietig zijn omdat hun vader of moeder hen niet komt ophalen van school. De pedagogisch medewerkers erkennen de gevoelens van de kinderen dan door deze te benoemen en troost te bieden (een knuffel of een kus). Onderweg naar de BSO krijgen deze kinderen dan ook extra aandacht in de vorm van het voeren van gesprekjes. Vaak is het verdriet snel voorbij wanneer de pedagogisch medewerker met de kinderen gaat praten, bijvoorbeeld over hoe hun schooldag verlopen is en wat ze allemaal gedaan hebben in het weekend.

Wanneer een nieuw kind in de groep komt, wordt het centraal welkom geheten en stellen de andere kinderen zich voor, als ook de pedagogisch medewerkers. Ook wordt er aan het kind verteld hoe de BSO vormgegeven wordt. Denk hierbij aan het gezamenlijk eten van fruit, keuze in activiteiten, het buiten spelen en het vragen om naar de wc te mogen, zodat de pedagogisch medewerkers weten waar het kind is. De benadering van een kind is een vak apart. Ieder kind verdient een eigen aanpak en inlevingsvermogen, omdat ieder kind anders is.

4.6 Afname extra dagdelen en ruilen

Bij kindercentrum Zoblij is het mogelijk om extra opvang af te nemen en/of vaste dagdelen te ruilen voor een andere opvangdag. Ouders kunnen een verzoek doen per e-mail of WhatsApp ([Klopt dit en tot hoever van tevoren?](#)). De wet kinderopvang heeft een maximum aantal kinderen per pedagogisch medewerkers vastgesteld. Extra opvang kan daarom dus alleen wanneer de groeps grootte en personeelsbezetting dit toelaat.

4.7 Achterwachtregeling

BSO Zoblij is kleinschalig opgezet, waardoor het kan voor komen dat een pedagogisch medewerker alleen in het gebouw is. Mocht dit het geval zijn, dan is er altijd een achterwacht die binnen 15 minuten op locatie is. Als achterwacht is er een pedagogisch medewerker die snel op de plek van bestemming kan zijn. Mocht er iets aan de hand zijn, dan kan zij binnen de aangegeven 15 minuten aanwezig zijn op locatie.

Op dit moment zijn we alle dagen met 2 pedagogisch medewerkers in het gebouw en bij aanwezigheid van de bso zijn er 3 pedagogisch medewerkers. Hierdoor kan men altijd terugvallen op een andere pedagogisch medewerker in het gebouw. Ook mogen we bij calamiteiten altijd naar de bakker die tegenover Zoblij gevestigd is.

4.8 Afwijking beroepskracht-kindratio

Bij de samenstelling van de groep en de beroepskracht-kindratio (BKR) houdt kindercentrum Zoblij zich aan de rekentool die opgesteld is door het ministerie van SZW. De rekentool www.1ratio.nl/bkr wordt gebruikt bij het maken van de roosters voor het bepalen van het aantal pedagogisch medewerkers. We maken de planning zo dat wanneer er 2 pedagogisch medewerkers moeten werken, zij er ook beiden zijn.

Tijdens de schoolweken wordt er niet afgeweken met de toegestane half uur per dag.

Kindercentrum Zoblij is geopend van 7.00 -18.00 uur en hanteert de toegestane 3-uursregeling met het afwijken van de beroepskracht-kindratio als volgt tijdens de vakantieweken en margedagen:

- Van 7.00 uur tot 9.00 uur wordt er niet afgeweken van de BKR.
- Van 9.00 uur tot 12.30 uur wordt er niet afgeweken van de BKR. Om 9.00 uur start de 2e pedagogisch medewerker en wordt er eerder gestart als dat nodig is voor de BKR.
- Van 14.00-18.00 wordt er niet afgeweken van de BKR.
- Tijdens de pauzetijden van 12.30 tot 14.00 uur kan er wel worden afgeweken van de BKR. Er wordt dan overlegd wie wanneer pauze gaat nemen. Dit betekent dat de pedagogisch medewerker die pauze heeft wel altijd in het gebouw aanwezig is.

4.9. Mentorschap

Bij Kindercentrum Zoblij vinden wij het belangrijk dat ieder kind echt gezien wordt en daarom hebben wij voor elk kind een pedagogisch medewerker aangesteld als mentor. De mentor doet meestal het intakegesprek bij de start van de opvang, regelt de wenmomenten, volgt de ontwikkeling van het kind, houdt de collega's en leidinggevende van belangrijke zaken op de hoogte, houdt 1x per jaar een 10 minuten gesprek met ouders, en is een belangrijk aanspreekpunt voor de ouders.

Ouders worden d.m.v. het ouderportaal op de hoogte gebracht. Nieuwe ouders krijgen deze informatie bij het intakegesprek. Ze worden op de hoogte gesteld welke beroepskracht de mentor van het kind is en welke taken de mentor heeft. In de map op kantoor zit een lijst met de verdeling van de mentor kinderen. Wanneer een collega langdurig afwezig is i.v.m. ziekte of met zwangerschapsverlof is, dan worden de kinderen tijdelijk onderverdeeld onder de andere Pedagogisch medewerkers. Ouders worden hier ook van op de hoogte gesteld via een e-mail.

4.10 Volgen van de ontwikkeling

Pedagogisch medewerkers proberen een goed beeld te krijgen van de kinderen door hen te observeren, regelmatig en op verschillende momenten. We houden de kinderen goed in de gaten en mocht er iets zijn gaan we in gesprek met de ouders/verzorgers. Dagelijks is er een goede overdracht naar ouders, waarin dit soort zaken ook aan bod komen.

Signalering van het ontwikkelingsverloop gebeurt door middel van systematische observaties in dagelijkse situaties. In die situaties vindt de ontwikkeling plaats, dus daar moeten we zijn om betekenisvolle informatie te verkrijgen. De observaties worden met instemming van de ouder(s)/verzorger(s) één keer per jaar geregistreerd en met de ouders besproken door de mentor in een OOG-gesprek. Bij BSO Zoblij werken we met 'OOG', een volgsysteem die de kinderen zelf of samen met ons kunnen invullen.

We hebben een systeem voor kinderen van 4 t/m 6 jaar en 7 t/m 12 jaar dat minimaal één keer per jaar (klopt dit?) wordt ingevuld. Het is een instrument om de betrokkenheid van kinderen, hun welbevinden en aspecten van sociaal competent gedrag te observeren en te registreren. Het helpt om op een systematische wijze zicht te krijgen op de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Als ouders zelf twijfel of vragen hebben over de ontwikkeling van hun kind, kunnen ze dit ook met ons bespreken, zo nodig kan er hulp ingeschakeld worden.

Wanneer er iets opvalt aan een kind dan wordt dit in eerste instantie door de mentor (pedagogisch medewerker) met ouders besproken, zo kunnen we nagaan of er niet iets anders met het kind aan de hand is. Daarnaast wordt het kind ook in het teamoverleg besproken. Alle pedagogisch medewerkers kennen immers alle kinderen. Vroegtijdig signaleren is belangrijk, omdat daardoor de achterstand in de ontwikkeling voorkomen kan worden. Zowel motorisch, verstandelijk en sociaal. Er zijn ook instanties die we dan kunnen raadplegen. Twee keer per jaar komt er iemand langs van Yorneo om ons te ondersteunen. We hebben contact met de logopediste en natuurlijk met de GGD. Ouders kunnen zelf contact opnemen maar ook wij kunnen kijken wat we voor hen kunnen betekenen. Ouders kunnen doorverwezen worden naar professionele hulp, zoals de pedagoog van de GGD, het consultatiebureau, een fysiotherapeut, een logopedist, een jeugdhulpverlener, etc. Voor het doorsturen maakt Kindercentrum Zoblij gebruik van de sociale kaart (is die er?).

4.11 Andere ontwikkeling – opvallend gedrag

Bij het volgen van de ontwikkeling van de kinderen kan men verschil zien in ontwikkeling. Onze pedagogisch medewerkers maken door de kinderen op hun groep veel ontwikkelingsmomenten van dichtbij mee. In combinatie met hun opleiding kunnen zij daardoor ook signaleren welke kinderen zich langzamer of anders ontwikkelen. Om voor deze kinderen de voorwaarden te scheppen waardoor ze beter kunnen functioneren heeft Kindercentrum Zoblij het protocol 'Opvallend Gedrag'. In dit protocol wordt onder meer beschreven op welke wijze (en voorwaarden) er wordt gesignaleerd; welke stappen/ maatregelen er zijn om het kind zich zoveel mogelijk te laten ontplooiën. Hoewel ieder kind zijn eigen ontwikkelingspad volgt, mag het niet zo zijn dat deze dermate afwijkt dat het kind een achterstand op dreigt te lopen. Indien de pedagogisch medewerkers dit signaleren zullen zij onderstaande stappen doorlopen.

- **Stap 1: Signaleren van opvallend gedrag**

De pedagogisch medewerkers houden de kinderen nauwlettend in de gaten en pikken zo signalen op die het kind afgeeft. Deze signalen worden in kaart gebracht en onderling besproken met de vaste collega's en leidinggevende. Daarnaast worden ouders geïnformeerd en wordt er gezamenlijk een afspraak gemaakt voor observatie door de pedagogisch medewerker(s) en een vervolgesprek. Soms blijkt uit een dergelijk gesprek dat er sprake is van externe stimulans van het gedrag. Indien dit het geval is, zal de pedagogisch medewerker het kind nauwlettend in de gaten houden maar geen verder stappen ondernemen. Indien zorgen blijven bestaan, wordt er verder gegaan naar stap 2.

- **Stap 2: Observeren**

Wanneer niet duidelijk is wat de aanleiding is van het gedrag van het kind, worden allereerst de eerder geschreven observaties doorgenomen. Wanneer blijkt dat hier onvoldoende in naar voren komt wat de aanleiding is van het gedrag van het kind, kan de pedagogisch medewerker besluiten nogmaals te observeren. Er kan dan gebruik gemaakt worden van ongestructureerd observeren, waarin het gedrag van het kind en de signalen die het afgeeft objectief worden beschreven. Deze observatie zal vervolgens besproken worden in een oudergesprek, waarin de kindontwikkeling met daarin opvallende gedragingen en signalen besproken wordt met de ouders.

- **Stap 3: Plan van aanpak**

Door middel van een gesprek met de ouders worden de zorgen omtrent de ontwikkeling van het kind besproken en wordt gezamenlijk gewerkt aan een plan van aanpak. Het is van belang om dit gezamenlijk met de ouders te doen. Op deze manier werken ouders en pedagogisch medewerkers op één lijn en voelen zich betrokken bij het plan van aanpak. Het kind ontvangt extra ondersteuning op dat gebied waarin hij of zij het nodig heeft. Dit kan door pedagogisch medewerkers op de groep én door ouders zelf thuis uitgevoerd worden, maar er kan ook gekozen worden voor het inschakelen van professionele hulp. Ouders kunnen doorverwezen worden naar professionele hulp, maar ook kan de pedagogisch medewerker (met toestemming van de ouders) professionele hulp uitnodigen op BSO Zoblij.

- **Stap 4: Externe hulp**

Na de signalen en gedragingen duidelijk in beeld te hebben gekregen door middel van een observatie en het plan van aanpak in samenwerking met de ouders op te hebben gesteld, kan een pedagogisch medewerker in overleg met ouders een externe organisatie vragen, zoals het consultatiebureau, een logopedist of andere instanties. Zij kunnen eventueel handvatten bieden voor het opvallende gedrag van het kind.

- **Stap 5: Terugkomen op gemaakte afspraken**

Na ongeveer drie maanden is er een moment van reflectie en terugkoppeling. Dit gebeurt gezamenlijk met de ouders in een oudergesprek. Voorafgaand aan dit gesprek is de evaluatie reeds met het team besproken. Indien het plan van aanpak niet het gewenste effect heeft, kan er worden gekeken naar andere mogelijkheden. Het is hierbij raadzaam om externe hulp in te schakelen. Zij kunnen gezamenlijk met BSO Zoblij het kind begeleiden. Indien het kind een diagnose krijgt, kijken wij of we met aanpassingen de opvang voor het kind veilig kunnen stellen. Dit om ervoor te zorgen dat het kind in een vertrouwde en veilige omgeving een weg kan vinden in het omgaan met zijn 'beperking'. Mocht dit een te grote belasting zijn voor de groep en/of de pedagogisch medewerkers dan zullen wij voor het groepsverband kiezen en de ouders adviseren een andere vorm van kinderopvang te kiezen.

Dit stappenplan wordt niet alleen door de pedagogisch medewerkers doorlopen. De leidinggevende van Kindercentrum Zoblij fungeert hierbij als een belangrijke ondersteunende partij. Zij staat open voor eventuele vragen. Daarnaast is er een pedagogisch beleidsmedewerker/ coach in dienst die de pedagogisch medewerkers waar nodig ondersteuning kan bieden tijdens het observeren, het voeren van gesprekken met ouders, het inschakelen van externe hulp en het opstellen van een plan van aanpak. Wanneer het stappenplan doorlopen wordt, stellen de pedagogisch medewerkers de leidinggevende en pedagogisch coach op de hoogte, zodat het verloop hiervan gemonitord kan worden.

5 Eten en drinken

In ons kindercentrum bieden wij gezonde en evenwichtige voeding aan op gezette tijden. Qua traktatie hebben we verder geen beleid, we kijken het eerst even aan hoe het allemaal loopt en wat er zoal gegeven wordt. Wij zijn van mening dat ouders zelf in staat zijn om te weten wat verstandig is qua traktatie. De kinderen krijgen bij ons ranja of roosvice wat sterk verdund is, ook drinken er kinderen gewoon water. Tussen de middag is het melk of water. Ze krijgen bruinbrood en daarnaast nog cracker, wafel, craqotte. Als beleg is er kipfilet, plakjes worst, smeerkaas, komijnekaas, jam en zo af en toe kiezen ze ook voor de ongezonde kant zoals pasta of hagelslag, appelstroop, speculoos. Uit school krijgen de kinderen 1x per dag fruit, ze kunnen kiezen uit appel, peer, banaan, druiven, mandarijn, meloen, komkommer. Als afsluiting krijgen ze nog een koekje of een cracker/wafel. Snoep wordt bij ons alleen genuttigd, het kan zijn met een verjaardag of een keer in de vakantie.

Tijdens de warme zomerdagen bieden we de kinderen ook extra drinken aan en aan het eind van de dag bieden wij de kinderen een cracker/ wafel aan. Ook als een kind zelf om extra drinken vraagt is dit zeker mogelijk.

5.1 Bijzondere voeding

Bijzonderheden zoals een dieet, allergie of wensen van de ouders worden tijdens het intakegesprek gevraagd. Wanneer kinderen i.v.m. allergie iets niet mogen wordt er met ouders overlegd hoe we dit het beste kunnen oplossen.

6 Ouderbeleid

6.1 oudercontact

We proberen bij kindercentrum Zoblij de ouders bij zoveel mogelijk dingen te betrekken. Dagelijks is er een goede overdracht naar ouders toe. Tijdens het halen of brengen kunnen ouders altijd bij ons terecht met vragen, enz. Mocht er meer tijd nodig zijn dan maken we hiervoor een aparte afspraak, op een rustig moment. Zowel de ouder als de pedagogisch medewerkers kan zo'n gesprek aan vragen. Daarnaast vinden er 10 minuten gesprekken vinden 1 x per jaar plaats.

6.2 Brengen en halen van en naar school

Bij de intake wordt gemeld hoe wij de kinderen van school halen, wij hebben een bus ter beschikking. Daar halen wij de kinderen mee van school en brengen ze er weer heen. Mocht het drukker gaan worden gaan we met ouders in overleg welk kind er op de fiets naar Zoblij mag. Hier hebben we dan ook een speciaal papier voor die ingevuld wordt door de ouders.

Mocht het mooi weer zijn, dan wordt er ook wel eens gelopen naar school en naar BSO Zoblij.

Kinderen mogen alleen zelfstandig naar school of de BSO indien hier schriftelijk toestemming van de ouders/verzorgers is gegeven. Ook als kinderen ergens mogen spelen na schooltijd i.p.v. naar de BSO wordt dit ook schriftelijk vastgelegd.

Mocht er plotseling iemand anders zijn die uw kind komt halen, geef dit even door. Zonder dat wij het weten, geven we een kindje niet zomaar mee. We nemen eerst contact op met één van de ouders.

6.3 Nieuwsbrief

Een paar keer per jaar komt er een nieuwsbrief uit voor het hele kindercentrum. Dit hangt af van wat er speelt.

6.4 Foto's

De foto's die gemaakt worden overdag komen op Facebook van Kindercentrum Zoblij. Soms worden ze op de WhatsApp gezet voor ouders. Via de website is er een gesloten deel voor ouders, het zogenaamde ouderportaal. Dit betekent dat ouders bij het intakegesprek wel of niet toestemming hebben geven voor foto's die op de open website komen.

7 Personeel

7.1 Inzet pedagogisch medewerkers en VOG

Op dit moment zijn er 4 pedagogisch medewerkers in dienst. Als iemand ziek is, dan kan de andere pedagogisch medewerker voor de zieke collega werken. De pedagogisch medewerkers werken zowel op KDV als op de BSO. Allen zijn in het bezit van een geldige VOG verklaring, Verklaring Omtrent Gedrag. De VOG toont aan dat een medewerkster geen strafbare feiten heeft gepleegd waardoor ze niet met kinderen mag werken. Ook stagiaires moeten een VOG hebben. Met deze VOG dient iedere nieuwe medewerker zich in te schrijven in het Personenregister Kinderopvang. Daarop zal deze persoon gekoppeld worden aan Kindercentrum Zoblij en kunnen de werkzaamheden aanvangen.

Er zijn 3 pedagogisch medewerkers in het bezit van een geldige kinder-EHBO. [Geen namen noemen van pedagogisch medewerkers vanwege privacy!](#)

7.2 Stagiaires en vrijwilligers

Het protocol stagbeleid Kindercentrum Zoblij is als bijlage toegevoegd aan het pedagogisch beleidsplan. Hierin worden o.a. de taken en begeleiding van stagiaires beschreven. Er zijn geen vrijwilligers op Kindercentrum Zoblij.

7.3 Leidinggevende

De leidinggevende in het primair proces zorgt voor het realiseren en aansturen van de uitvoering van de werkplannen en geeft dagelijks leiding aan de pedagogisch medewerkers en stagiaires, die zorg dragen voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van de kinderen. De leidinggevende is verantwoordelijk voor de uitvoering en realisatie van het tactische en operationele beleid.

De leidinggevende wisselt informatie uit met ouders, door het mede voeren van intakegesprekken en is het eerste aanspreekpunt indien een ouder inhoudelijk vragen heeft over de opvang. Tevens is de leidinggevende het aanspreekpunt voor ouders met betrekking tot klachten, alsmede het eerste aanspreekpunt voor de oudercommissie.

7.4 Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach

De pedagogisch coach is aangesteld voor de begeleiding van de pedagogisch medewerkers en het schrijven van het pedagogisch beleidsplan. De pedagogisch coach kijkt mee op verschillende fronten van de pedagogische kwaliteit. Zo wordt er aandacht besteed aan het pedagogisch beleidsplan en het implementeren hiervan, het in kaart brengen en monitoren van het pedagogisch handelen door middel van (video)observaties en coachingsgesprekken, en het aanbieden van workshops die aansluiten op de inzichten uit de observaties. Daarnaast is er aandacht voor de zorg- en opvoedvragen die onder de pedagogisch medewerkers leven en wordt de kwaliteit van de leefomgeving en de mate van ontwikkelingsstimulering in kaart gebracht.

8 Oudercommissie

Het doel van een oudercommissie is om in samenwerking met Kindercentrum Zoblij de kwaliteit van de opvang te behouden en verbeteren. Tevens kan de oudercommissie een rol spelen in de communicatie met ouders. Dankzij het medezeggenschaprecht (adviesrecht) van de oudercommissie dat is vastgelegd in de Wet kinderopvang, heeft de oudercommissie inspraak en dus invloed op diverse aspecten van de opvang. Een oudercommissie adviseert Kindercentrum Zoblij gevraagd en ongevraagd over de adviesonderwerpen (de uitvoering van het kwaliteitsbeleid, voeding, opvoeding, veiligheid en gezondheid, openingstijden, klachtenregeling, prijswijzigingen) die in de Wet kinderopvang zijn vastgelegd. Regels rondom het 'aanname beleid', zoals hoeveel leden er in de oudercommissie kunnen zitten, is vastgelegd in het oudercommissiereglement.

Op dit moment is er nog geen oudercommissie bij Kindercentrum Zoblij. De verplichting tot het instellen van een oudercommissie geldt niet omdat het een kindercentrum betreft waar maximaal 50 kinderen worden opgevangen en Kindercentrum Zoblij zich aantoonbaar voldoende heeft ingespannen om een oudercommissie in te stellen. Tijdens het intakegesprek en [via het memobord](#) zijn oproepen gedaan aan ouders om zitting te nemen in de oudercommissie. [\(Klopt dit? Zijn er maximaal 50 kinderen voor KDV en apart voor BSO? Memobord of via nieuwsbrief. Je zal iets op papier moeten aantonen dat je dit een paar keer per jaar gedaan hebt.\)](#)

9 Klachtenprocedure

9.1 Interne klachtenregeling

In het kader van de Wet Kinderopvang is er een interne klachtenregeling opgesteld voor Kindercentrum Zoblij. Ondanks de goede zorgen en de hoge kwaliteit die Kindercentrum Zoblij nastreeft, kan er in de samenwerking tussen ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers een klacht ontstaan. Kindercentrum Zoblij neemt klachten serieus en ziet een klacht als een moment om van te leren en te groeien en op deze wijze de kwaliteit van de kinderopvang nog verder te verhogen.

Kindercentrum Zoblij onderscheidt twee soorten officiële klachtenregelingen: de interne en de externe klachtenregeling. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkenen.

Mocht dit niet leiden tot een bevredigende oplossing, dan kan er een officiële klacht worden ingediend. Deze officiële klacht dient schriftelijk kenbaar gemaakt te worden bij de leidinggevende. De leidinggevende zal de klacht in behandeling nemen. Mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen, dan treedt de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling in werking. De interne klachtenprocedure wordt daarmee afgesloten.

De klachtenregeling kunt u vinden op de website van Kindercentrum Zoblij bij de downloads.

9.2 Externe klachtenbehandeling

Bent u niet tevreden over de afhandeling van uw klacht via de interne klachtenprocedure, dan kunt u uw vraag of klacht voorleggen aan het onafhankelijke Klachtenloket Kinderopvang. Een medewerker van het Klachtenloket zal uw klacht met informatie, gericht advies, bemiddeling of mediation proberen op te lossen. Meer informatie hierover vindt u op: www.klachtenloket-kinderopvang.nl.

U kunt ook een klacht indienen bij de externe en onafhankelijke Geschillencommissie Kinderopvang. Uw klacht wordt dan een geschil. Een onpartijdige, deskundige commissie beoordeelt uw geschil en u ontvangt een bindende uitspraak. Dat betekent dat beide partijen de uitspraak moeten nakomen en dat hoger beroep tegen de uitspraak niet mogelijk is. Meer informatie hierover vindt u op: www.degeschillencommissie.nl. Ouders en oudercommissies kunnen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang wanneer:

- De organisatie niet binnen 6 weken heeft gereageerd.
- De ouders of oudercommissie en de organisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van de klacht.
- De organisatie geen adequate klachtenregeling heeft.
- Ouders mogen bovendien een geschil indienen als in redelijkheid niet van hen kan worden verwacht dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de organisatie zelf. Bijvoorbeeld bij intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van de klacht vervelende repercussies kan hebben. De Geschillencommissie beoordeelt in die gevallen of aan de voorwaarden voor het indienen van een geschil wordt voldaan.
- Oudercommissies kunnen een geschil over de toepassing van het adviesrecht voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang.

1 Reflectie pedagogisch beleid

Wij streven ernaar een pedagogisch beleid te hebben dat dagelijks gebruikt wordt. Van daaruit geeft Zoblij vorm en inhoud aan het handelen naar kinderen. Jaarlijks vindt reflectie plaats op dit plan of tussentijds bij wijzigingen. Team vergaderingen bieden hiervoor de gelegenheid.

Bijlage: protocol stagebeleid Kindercentrum Zoblij

Naast het team van gediplomeerde pedagogisch medewerkers maakt Kindercentrum Zoblij ook gebruik van stagiaires op de groep. Deze stagiaires maken deel uit van het team en worden begeleid door speciaal hiervoor gediplomeerde medewerkers; de stagebegeleider.

Wij zijn een gecertificeerd, erkend werk- en leerbedrijf geregistreerd door het SBB. Kindercentrum Zoblij stelt stage plaatsen beschikbaar voor studerende die voor de opleiding die zij volgen werkervaring dienen op te doen. We stellen stageplaatsen beschikbaar voor de MBO opleiding Helpende zorg en welzijn niveau 2 en MBO Sociaal Agogisch Werk niveau 3. (Heet dit tegenwoordig niet Pedagogisch Medewerker Kinderopvang niveau 3?)

We proberen elk schooljaar nieuwe stagiaires op de groep aan te nemen en maakt gebruik van een stagebeleid dat aanwezig is op ons kindercentrum. Dit is bestemd voor iedereen die direct of indirect met stagiaires binnen het centrum te maken heeft. Hierin staat wat wij van hen verwacht en wat hun bevoegdheden zijn. De leidinggevende is de eindverantwoordelijke voor het inhoudelijke werk. De werkzaamheden van een stagiaire worden in overleg met de stagebegeleidster vastgesteld.

Elke stagiaire komt eerst langs voor een kennismakingsgesprek. We vragen of ze ook een motivatie brief willen schrijven en aan de hand daarvan bekijken we of deze persoon geschikt is in ons team. En krijgen een rondleiding in ons kindercentrum. Dit protocol wordt doorgenomen.

Voor aanvang van de stage wordt een stage- overeenkomst gesloten. Iedere stagiaire dient voor aanvang van de stage een actuele Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan te kunnen tonen. Stagiaires worden ingezet als een aanvulling op de beroepsleidsters, en worden dus niet als vervanging ingezet. De stage begeleidster neemt contact op met de stagiaire om een afspraak te maken voor een eerste contact moment op de groep. Tijdens deze afspraak vindt er een wederzijdse kennismaking plaats, en kan de werktijden bepaald worden.

Over het algemeen eindigt de stage na de periode zoals in de stageovereenkomst is afgesproken. Een stage zal verlengd worden als de doelen niet zijn bereikt.

MBO Helpende zorg en welzijn

Helpende zorg en welzijn is een Mbo-opleiding op niveau 2. De studenten hebben doorgaans als vooropleiding VMBO basis beroepsgerichte leerweg. Zoals de naam al aangeeft, is het een algemene opleiding die zich richt op ondersteunende werkzaamheden in de sectoren zorg en welzijn. Veel van deze studenten gebruiken de opleiding om vervolgens door te stromen naar andere opleidingen in de zorg en welzijn.

In het eerste jaar is de opleiding met name gericht op het assisteren bij activiteiten en assisteren bij huishoudelijke zorg. In het tweede jaar richt de opleiding zich daarnaast ook op assisteren bij persoonlijke verzorging, zoals bijvoorbeeld aan en uitkleden, verschonen. Op hun stage leren ze ook een werkhouding en arbeidsritme (te leren onder leiding en toezicht te werken en te leren taken en opdrachten zelfstandig uit te voeren).

Taken/verantwoordelijkheden MBO Helpende zorg en welzijn

Een helpende zorg en welzijn kan ondersteunen bij een groot aantal activiteiten op een kinderdagverblijf, zowel huishoudelijk als creatief. Enkele voorbeelden:

- Helpen met voorbereiden van activiteiten, spullen klaarzetten.
- Helpen met uitvoeren van activiteiten.
- De ruimte helpen opruimen, schoonhouden en gezellig houden.

- Helpen met het verzorgen van de was.
- Helpen met de verzorging van de jongste kinderen.
- Voorbereiden en assisteren bij bijvoorbeeld fruithap en boterham.
- Helpen bij de tussenschoolse/ naschoolse opvang.
- Andere voorkomende werkzaamheden.

In tegenstelling tot pedagogisch medewerkers hebben helpende zorg en welzijn dus geen directe rol in de pedagogische taken. Het gaat echt om de ondersteunende activiteiten en huishoudelijke werkzaamheden. Het kan zijn als het allemaal goed gaat en de vaardigheden en kennis goed beheerst dat de stagiaire aan het eind van haar opleiding is de mogelijkheid krijgt om onder toezicht oog taken kan doen, zoals een groepje kinderen alleen begeleiden.

De helpende zorg en welzijn voert de activiteit **altijd** uit onder **begeleiding** van een pedagogisch medewerkers. (Heeft niveau 2 ook een gesprek met de begeleider b.v. 1 x per week om de uitgevoerde taken te evalueren?)

MBO Sociaal Agogisch Werk

De stagiaire loopt zowel op het KDV als de BSO stage. De eerste dagen gaat ze vooral observeren. Hoe gaan de pedagogisch medewerkers met de kinderen om, hoe reageren de kinderen daar op, welke rituelen zijn er door de dag heen en wat zijn de gewoontes en regeltjes van de groep. Ze kijkt mee tijdens de eet en drink momenten, bij het naar bed brengen en verschonen, buitenspelen en activiteiten. Zo krijgt ze een duidelijk beeld van het beleid van KC Zoblif. Bij de start van de stage is er eerst een inwerkperiode. In deze periode is enige afstand wenselijk en is het nog niet toegestaan om lichamelijk contact met de kinderen te hebben. Gedurende de leerjaren krijgt een stagiaire de gelegenheid kennis en vaardigheden op te doen. Op het moment dat de stagebegeleider haar daar klaar voor vindt, mag ze beetje bij beetje mee gaan draaien in de groep. Met **regelmaat** (Is niet concreet beschreven. Misschien minimale weergeven, zoals 1 à 2 keer per maand.) is er een gesprekje met de stagiaire en stagebegeleider. Hierin bespreken ze wat de stagiaire heeft ervaren, hoe de begeleidster het vindt gaan en de andere Pedagogisch medewerkers, en de opdrachten die gemaakt moeten worden. Ze bekijken samen de vorderingen die de stagiaire maakt en spelen daarop in.

Als een stagiaire zover is kunnen ze mee lopen/staan naast de begeleider voor de overdracht naar de ouders toe, zo leer je hoe het ritueel van afscheid nemen 's morgens en aan het eind van de dag de overdracht te doen en om te gaan met ouders.

Gedurende de leerjaren krijgt een stagiaire de gelegenheid kennis en vaardigheden op te doen. De stagiaire leert binnen ons kindercentrum een goede beroepshouding te ontwikkelen. Dit houdt in dat een stagiaire altijd boventallig is, en niet alleen werkzaam is binnen de groep. Er is altijd een gediplomeerd Pedagogisch medewerkers aanwezig. De stagiaire oefent de te leren taken altijd onder toezicht oog.

Tijdens de uitstapjes met kinderen wordt de stagiaire als boventallig ingezet. De stagiaire mag onder begeleiding van de vaste pedagogisch medewerkers met kinderen aan de hand meelopen. De stagiaire is niet bevoegd de bus te besturen. Een stagiaire is niet bevoegd om medicijnen toe te dienen.

Belangrijke competenties

- Communicatieve vaardigheden. Naast de kinderen heb je ook contact met ouders en collega's.
- Creativiteit, knutselen, spelletje spelen, muziek maken, buiten in de tuin.

- Inlevingsvermogen, je kunt je inleven in het gedrag van de doelgroep. Luisteren naar de kinderen en oog hebben voor gevoelens en gedrag. Dus signaleren waarom ze boos, opstandig of juist blij is. Daarnaast is het belangrijk om, dat je aanvoelt wat ze fijn vinden om te doen. In spelen in de wensen van de kinderen wat ze leuk vinden. Kinderen motiveren en stimuleren.
- Organisatietalent, samen met je collega's zorg je dat de opvang en/of zorg van de kinderen goed verloopt. Goed plannen en organiseren; samenwerken, zelfstandigheid, betrokkenheid en verantwoordelijkheid.
- Flexibiliteit, werken op zowel BSO als KDV en op verschillende dagen en tijden. De dag kan anders verlopen dan je in gedachten had, dit door het weer of wat kinderen graag willen doen.
- Verantwoordelijkheid, ouders vertrouwen je de opvoeding, ontwikkeling en zorg van hun dierbare bezit toe.

Taken/verantwoordelijkheden MBO SAW

- Ondersteunen bij de opvoeding en ontwikkeling van het kind.
- Biedt het kind begeleiding tijdens het dagprogramma.
- Kinderen begeleiden bij het zindelijk worden en zelfredzaamheid.
- Bieden van persoonlijke verzorging en ondersteunen bij de dagelijkse dingen.
- Opstellen van een activiteiten plan. Thema plan.
- Werken als verantwoordelijke binnen de groep.
- Bewaken en bevorderen van kwaliteit. De 4 competenties van rixsen en Walraven.
- Bij thema of feestdagen de groepsruimte aankleden. Licht huishoudelijke werkzaamheden, zoals afwassen, zuigen dweilen, schoonmaken.
- Zorgen voor hygiëne.
- Activiteiten aanbieden wat past in het thema.
- Overleggen met ouders en collega's.
- Kennis nemen van de nieuwste ontwikkelingen binnen de kinderopvang.
- Zich houden aan de protocollen en werkinstructies.
- In het laatste leerjaar de mogelijkheid krijgen om alleen de groep te begeleiden onder begeleiding.

Voor de verschillende snuffelstages en beroeps oriënterende stages geldt dat een leerling geen verzorgende taken op zich mag nemen. Wel krijgen ze de mogelijkheid om/mee te doen met de dagelijkse activiteiten op de verschillende groepen. Op deze manier hebben ze de mogelijkheid om een beeld te vormen van de gang van zaken op een KDV en BSO.

Regels die gehandhaafd worden bij alle stagiaires

- Stagiaires stellen zich voor aan alle ouders.
- In verslagen mogen geen foto's en namen van de kinderen komen te staan.
- Telefoons zijn tijdens de stagedagen op kantoor.
- Roken is op het hele terrein van KC Zoblij niet toegestaan.
- Er wordt verwacht dat de stagiaire ook huishoudelijke taken verricht.
- Stagiaires dragen nooit de verantwoordelijkheid voor kinderen. De verantwoordelijkheid ligt te allen tijde bij de pedagogisch medewerkers van desbetreffende groep.
- Stagiaires staan altijd boventallig en worden dus niet meegenomen in de BKR.
- Stagiaires worden alleen ingezet met een goedgekeurd VOG.
- Er worden afspraken gemaakt met de stagiaire; welke werkzaamheden zal ze wel of niet verrichten. Dit hangt af van het niveau van de opleiding, leerjaar en de leerdoelen.
- Stagiaires krijgen geen stagevergoeding.

- Wanneer een stagiaire op de afgesproken datum verhinderd is of verlaat is, laat diegene dit weten aan de desbetreffende groep of pedagogisch medewerkers.
- Stagiaires krijgen geen privégegevens van personeel, kinderen of ouders. Ze krijgen alleen het vaste nummer van Kindercentrum Zoblij en gegevens van de stage begeleider.
- Te allen tijde wordt er Nederlands gesproken op ons kindercentrum.
- Contact met de ouders wordt door een pedagogisch medewerker van Kindercentrum Zoblij gedaan. Wanneer er vertrouwen is dat de stagiaire deze contacten ook kan aangaan (doordat er al een tijd stage is gelopen, doordat opdrachten dit vragen, doordat diegene aan het eind van de opleiding zit) blijft de verantwoordelijkheid nog te allen tijde bij de pedagogisch medewerker van de desbetreffende groep.

Wat verwachten wij van stagiaires

- Dat ze er representatief uit zien. Geen blote buiken, bilnaad bij het bukken, hinderlijke zichtbare piercings.
- Dat ze zorgen voor goede lichamelijke verzorging en frisse, schone kleren.
- Dat ze zelf verantwoordelijkheid dragen voor het afmelden of doorgeven van verlaat zijn. Ze bellen dan ook zelf af.
- Dat persoonlijke afspraken zoveel mogelijk gepland worden buiten stagetijd.
- Dat ze zelf verantwoordelijkheid dragen voor hun opdrachten en toetsen. De opdrachten op stagen worden samen gepland met de begeleider.
- Dat ze open en eerlijk zijn en lief tegen de kinderen.
- Dat ze beleefd zijn naar ouders en zich professioneel opstellen naar ouders en collegiaal zijn.

Wat kunnen stagiaires van ons verwachten

- Het wegwijs maken op de groepen en bekend maken met de werkwijze van Kindercentrum Zoblij.
- Begeleiding bij de opdrachten en het leerproces.
- Openheid en eerlijkheid en collegialiteit.
- Een leerzame, gezellige periode.
- Gesprekken over de voortgang van de stage.